

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἐν τόμῳ ΚΒ' (1952) σ. 33 - 59, τῆς ἐπὶ χεῖρας Ἑπετηρίδος ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον τὸ Περίγραμμα τοῦτο· καίτοι ἤμην, ὑπὲρ πάντα ἄλλον, προετοιμασμένος περὶ τῶν πολλῶν παραλείψεων τοῦ Περιγράμματός μου, ἐν τούτοις μεγάλως ἐξεπλάγην ὁ ἴδιος, διὰ τὸ πλῆθος τῶν προσθηκῶν, ἃς ἐσημείωσα κατὰ τὸ σχετικῶς βραχύτατον ἔκτοτε διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα καὶ δὴ προσθήκας ὀφειλομένας κατ' ἐλάχιστον μόνον ποσοστὸν εἰς μεταγενεστέρας δημοσιεύσεις, κυρίως δ' εἰς ἀναδιφήσεις, καὶ δὴ τυχαίως, παλαιότερων πηγῶν· πλὴν ὅμως τῶν προσθηκῶν, δι' ὧν σχεδὸν ἐδιπλασιάσθη τὸ ἀρχικὸν Περίγραμμα, προέκυψαν καὶ τινες διορθώσεις καὶ συμπληρώσεις τῶν λημμάτων τοῦ ἀρχικοῦ Περιγράμματος. Αἱ διαπιστώσεις αὗται ἐπιβάλλουν, νομίζω, τὴν παροῦσαν δευτέραν ἔκδοσιν τοῦ Περιγράμματος.

Ὁ προτασσόμενος τοῦ ἀρχικοῦ Περιγράμματος πρόλογος (σ. 33-38) δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ ἐπαναληφθῇ ἐνταῦθα· πάντως ἡ αὐτόθι τεκμηρίωσις θὰ ἔπρεπε νὰ συμπληρωθῇ διὰ τῆς ἐν τῇ νεωτέρᾳ σχετικῇ μελέτῃ μου: Ἡ ἑλληνικὴ συμβολὴ εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἱστορίας τοῦ βυζαντ. καὶ μεταβυζ. Δικαίου, ἐν ΕΕΒΣ ΚΔ', σ. 108 - 157, ἀναγραφομένης βιβλιογραφίας. Ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ σημειώσω τὴν μεταγενεστέραν μελέτην τοῦ Ἰακ. Τ. Βισβίτζη: Τὸ πρόβλημα τῆς ἱστορίας τοῦ Μεταβυζαντινοῦ Δικαίου, ἐν ΕΑΙΕΔ 6/1955, σ. 131 - 153, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἐφ' οὗ καὶ ὁ πρόλογος τοῦ Περιγράμματος· ὁ συγγραφεὺς, ἂφ' οὗ ἐκθέσῃ τὰς ἰδιοτυπίας, ἃς παρορσιάζει τὸ Μεταβυζαντινὸν Δίκαιον, λόγῳ τῶν διαφορῶν κατακτητῶν τῶν ἐπιδραμόντων ἐπὶ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, καταλήγει (σ. 153) εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι, παρὰ ταῦτα, ἡ συγγραφὴ τῆς ἱστορίας τῆς περιόδου ταύτης τοῦ ἑλληνικοῦ Δικαίου εἶναι δυνατὴ· ἄλλ' εἰς τὴν συγγραφὴν τῆς ἱστορίας ταύτης προπαρασκευάζει τὸ ἔδαφος καὶ τὸ ἐπὶ χεῖρας Περίγραμμα.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑΙ

Acta	= F. Miklosich καὶ J. Müller, Acta et Diplomata græca medii ævi. 1-6 (Βιέννη 1860-1889).
ΑΘΛΓΘ	= Ἀρχεῖον Θρακικοῦ Λαογραφικοῦ καὶ Γλωσσικοῦ Ὑψαυροῦ (περιοδικόν) Ἀθ. 1934 ἐπ.
ΑΙΑ	= Ἀρχεῖον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (περιοδικόν) 1934 ἐπ.
ΑΚΥ	= Ἀρχεῖον τῆς Κοινότητος Ὑδρας, τ. 1-16 (1921-1932).
Ἀνάλεκτα	= Ἀ. Παπαδοπούλου - Κεραμέως, Ἀνάλεκτα Ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας, 1-5 (Πετρούπολις, 1891-1898).
ΑΟΚΕ	= Ἀρχεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν (περιοδικόν) 1921 ἐπ.
B.Z.	= Byzantinische Zeitschrift (περιοδικόν) 1892 ἐπ.
ΓΑΚ	= Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, ἐν Ἀθήναις.
Γεδεών, Γράμματα	= Ἐπίσημα γράμματα τουρκικά, ἀναφερόμενα εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά ἡμῶν δίκαια (Κ/πολις 1910).
Γεδεών, Καν. Διατ.	= Κανονικαὶ Διατάξεις (Κ/πολις 1888-1889) 1-2.
Γεδεών, Σημείωσις	= Βραχεῖα σημειώσεις περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν δικαίων (Κ/πολις, 1909).
Delineatio	= Zachariæ a Lingenthal, Historiæ juris græco-romani delineatio (Heidelbergæ 1839).
ΔΙΕΕΕ	= Δελτίον Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος (περιοδικόν) 1883 ἐπ.
ΕΑΙΕΔ	= Ἐπετηρὶς Ἀρχείου Ἱστορίας Ἑλληνικοῦ Δικαίου Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (Ἀθῆναι 1948 ἐπ.).
ΕΒΕ	= Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη Ἑλλάδος.
ἐδ.	= ἐδημοσιεύθη.
ΕΕΒΣ	= Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν, 1924 ἐπ.
ΕΕΚΣ	= Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Κρητικῶν Σπουδῶν, 1938 ἐπ.
Ἐκ. Ἀλ.	= Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια (περιοδικόν) 1880 ἐπ.
Ἠπ.Χρ.	= Ἠπειρωτικὰ Χρονικά (περιοδικόν) 1925 ἐπ.
Θεοτοκᾶ	= Μ. Θεοτοκᾶ, Νομολογία Οἴκουμ. Πατριαρχείου (Κ/πολις 1897).
ΙΕΕΕ	= Ἱστορικὴ καὶ Ἐθνολογικὴ Ἑταιρεία τῆς Ἑλλάδος.
JGR	= Ἰω. καὶ Παν. Ζέπων, Jus Græcoromanum (Ἀθῆναι, 1931) τόμοι 1-8.
Μ	= Μονή.
μ.	= μητροπολίτης.
Ν. Ἑλλην.	= Νέος Ἑλληνομνήμων (περιοδικόν) 1904 ἐπ.
π.	= περιοδικόν.
ΠΑΚ	= Πρακτικά Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 1926 ἐπ.
ΠΕΦΣΚ	= Περιοδικὸν ἑλλ. φιλολογικῶν Συλλόγων Κ/πόλεως, 1863 ἐπ.
πΚ.	= πατριαρχεὺς Κωνσταντινουπόλεως.
Privilèges	= Const. G. Papadopoulos, Les privilèges du Patriarchat (Paris 1924).
σ.	= σουλτάνος.

Σάθα	= Κ. Σάθα, Μεσαιωνική Βιβλιοθήκη, 1-7 (1872-1894).
Stéphanopoli	= Jeanne Z. Stéphanopoli, Les îles de l'Égée, leurs privilèges (Athènes 1912).
Σύντ.	= Ράλλη-Ποτλή, Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων ('Αθ. 1852-1859) 1-6.
TA	= Τόμος Ἀρμενοπούλου, ἐπὶ τῇ 600ετηρίδι του (Θεσσαλονίκη 1952).
Testa	= Testa (baron de-) Recueil des Traités de la Porte Ottomane avec les Puissances étrangères depuis 1536, τ. 1-11 (Paris 1836-1867).
χφ.	= χειρόγραφος κώδιξ.

623. Ἀχτναμές Μωάμεθ, ὑπὲρ Μ. Σινά, ἐδ. ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἐν π. Ἑλληνικά 9, 105 ἐπ.

625 ἢ 626. Ἀχτναμές Μωάμεθ ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν ἀμφισβητεῖται ἡ γνησιότης του· πρβλ. Privilèges σ. 39 ἐπ.

637. Ἀχτναμές καλίφου Ὁμάρ ὑπὲρ π. Ἱεροσολύμων Σωφρονίου Α', ἐδ. Ἀνάλεκτα 3, 216-218· πρβλ. Privilèges σ. 40 ἐπ.

1173; - 1188; « *Assises de la Court des bourgeois* ». Τὸ γαλλικὸν κείμενον τῶν Ἀσσιζῶν τῶν βασιλείων Ἱερουσαλὴμ καὶ Κύπρου, ἀγνώστου συντάκτου. Ἐδ. ὑπὸ V. Faucher (Rennes 1841) καί, περιληπτικώτερον, ὑπὸ Beugnot, *Assises de Jérusalem ou Recueil des ouvrages de jurisprudence composés pendant le XIIIe siècle dans les royaumes de Jérusalem et de Chypre*, τ. II (Paris 1843) καί, ἐκ καλλιτέρου χφ., ὑπὸ F. Kausler, *Les livres des Assises et des usages du réaume de Jérusalem 1* (Stuttgart 1839)· πρβλ. J. Richard, *Le royaume latin de Jérusalem* (Paris 1953) σ. 318-332, ὅστις (σ. 324) φρονεῖ, ὅτι αἱ Ἀσσίζαι αὗται συνετάχθησαν ἴσως μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1229-1244· τὴν μελέτην τοῦ M. Grandclaud, *Essai critique sur les livres des Assises de Jérusalem* (Paris 1923), δὲν εἶδον.

1205; - 1218; Ἑλλ. μετάφρασις τῶν Ἀσσιζῶν διὰ τοὺς ἀστούς (τοῦ Κατωτέρου Συμβουλίου). Μεταφραστὴς ἄγνωστος. Ἐδ. ὑπὸ Σάθα, 6, 1-497, ἐπὶ τῇ βάσει δύο χφ. (paris. gr. 1390 φ. 1-210 καὶ suppl. gr. 465 φ. 1-244). Ἐξ ἐτέρου χφ. Μ. Μεγ. Λαύρας ('Αθω), ἀπολεσθέντος, ἐδ. ὁ Πίναξ περιεχομένων (κεφ. 297), τὸ προοίμιον καὶ τὰ κεφ. 1-61 ἐν *Delineatio*, σ. 138-190. Πρβλ. Ἀδ. Ἀδαμαντίου, ἐν ΔΙΕΕΕ 6, 453-675, Π. Ζέπου ἐν ΕΕΒΣ 25 (1955) 306-330.

1260. « *Διάταξις Κυπρία* » τοῦ πάπα Ἀλεξάνδρου Δ', περὶ δικαιοδοσίας

τῶν λατίνων καὶ ὀρθοδόξων ἐπισκόπων τῆς Κύπρου, ἐδ. ἐν Migne, Patr. Gr. τ. 140, στ. 1533-1560 καί, ἐν ἄλλῃ μεταφράσει κυπριακῆς διαλέκτου, ἐκ τοῦ χφ. paris. gr. 1391, ὑπὸ Σάθα, 6, 499-513' ἐν συνεχείᾳ (σ. 514-585), ἐκ τοῦ ἰδίου χφ., « ἑλληνικοὶ νόμοι τῆς Κύπρου », ἦτοι ἰδιωτικὸν νομικὸν ἐγχειρίδιον, συνταχθὲν ἐν Κύπρῳ, ἐκ τῆς Ἐπιτομῆς, τοῦ Προχείρου, τῆς Ἐκλογῆς Νεαρῶν Λέοντος, τῆς ἰδιωτικῆς Ἐκλογῆς Ἰσαύρων καὶ τῶν Παραρτημάτων της. Πρβλ. Zachariæ, Ὁ Πρόχ. Νόμος, σ. CXCIV καὶ Ἀχ. Κ. Αἰμιλιανίδου, ἐν ΤΑ 33 ἐπ. Πέντε δικονομικὰ κείμενα (ὑποδείγματα) ἐπὶ θεμάτων οἰκογ. δικαίου, ἐδ. ὑπὸ τοῦ Zachariä, ἐν Gesch. d. griech. röm. Rechts (γ' ἔκδ. σ. 399-406), ἐν γερμ. μεταφράσει.

1299. Συνθήκη Χάνδακος (Κρήτης) ἐξ ἄρθρων 33, μεταξὺ Ἑνετῶν καὶ μεγάλου Ἀρχοντος Ἀλεξίου Καλλέργη, δι' ἧς ρυθμίζονται σχέσεις δημοσίου καὶ ἰδιωτ. δικαίου, ἐδ. πληρέστερον ὑπὸ E. Gerland, Das Archiv d. Herzogs v. Candia (Strassburg 1899) 120 ἐπ., ὑπὸ Σ. Ξανθοουδίδου, ἐν π. Ἀθηνᾶ 14, 200 ἐπ. καὶ ὑπὸ Κωνστ. Δ. Μέρτζιου, ἐν π. Κρητικὰ Χρονικὰ 3 (1949), 262-292. Πρβλ. Σ. Ξανθοουδίδου, Ἡ Ἑνετοκρατία ἐν Κρήτῃ (Athen 1939) 64 ἐπ.

1303-1330. « Ἀσσίζαι τῆς Ρωμανίας », συνταχθεῖσαι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Ἀσσιζῶν Ἱερουσαλὴμ καὶ Κύπρου, πρὸς χρῆσιν τῶν ὑπὸ τῶν Φράγκων καταληφθεισῶν χωρῶν. Μνημονεύονται ἐν Χρονικῷ Μορέως ὡς « συνήθεια » (στ. 1250, 1295, 2095, 7413, 7481, 7519, 7610, 7670, 7876, 7905), ἢ « τοῦ τόπου τὰ συνήθεια » (στ. 7334, 7504, 7510, 7568, 7589, 7639, 7923, 8640) ἢ « ὁ νόμος τῶν ρωμαίων » (στ. 2095). Ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοκρ. Ἐρρίκου εἰς Γοδοφρεΐδον τὸν Α' τὸν Βιλλαρδουίνον (πρβλ. στ. 2611: « κι' ἀπαύτου γὰρ τοῦ ἔδωκεν ἐγράφου τὰ συνήθεια »). Ὅτι αἱ Ἀσσίζαι ἦσαν γραπτὰι, συνάγεται καὶ ἐκ τῶν στ. 7567, 7588, 7715: « τοῦ νόμου τὸ βιβλίον ». Ἀρχικὸν κείμενον δὲν διεσώθη. Μεταγενέστερα ἐνετικὴ διασκευὴ ἐδ. ὑπὸ P. Canciani, Barbarorum leges antiquae τ. III (Βεν. 1785) 493-534, ἐπὶ τῇ βάσει δύο χφ. Νεωτέρα, ἀρίστη, κριτικὴ ἔκδοσις, ἐπὶ τῇ βάσει ἑτέρων δέκα χφ. μετ' ἐκτεταμένης ἀναπτύξεως, ὑπὸ G. Recoura, Les Assises de Romanie (Paris 1930). Ἀγγλικὴ μετάφρασις ἐκ τῆς τελευταίας ὑπὸ Peter W. Topping, Feudal Institutiones as revealed in the Assizes of Romania (Philadelphia 1949) μετ' ἐκθέσεως. Πρβλ. τοῦ ἰδίου: The formation of the Assises of Romania, ἐν π. Byzantion 17, 304 ἐπ. ὑποστηρίζοντος, ὅτι αἱ Ἀσσίζαι τῆς Ρωμανίας δὲν

- συνετάχθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Ἀσσιζῶν Ἱερουσαλήμ καὶ Κύπρου, ἀλλὰ τοῦ τοπικοῦ ἑλλ. δικαίου. Περὶ τοῦ γεωγρ. ὅρου «Ρωμανία», πρβλ. Κ. Ἀμαντον, ἐν π. Ἑλληνικά 6, 231 ἐπ., Δ. Ζακυνθινόν, ἐν π. Νέα Ἑστία 38 (1945) 813-815 καὶ στατιστικὴν ἔκθεσιν τῆς Πελοποννήσου τῶν τελῶν τοῦ ἱζ' αἰῶνος (γαλλιστὶ) ἐν *Le Courrier de la Grèce*, τῆς 15/27 Ἰουνίου 1830, ἀριθ. 16, σ. 3-4, ἔνθα Ρωμανία καλεῖται μία τῶν τεσσάρων ἐπαρχιῶν τοῦ Μορέως.
1339. Ἀστυν. διατάξεις κατὰ τῆς πολυτελείας ἐν Κρήτῃ, ἐδ. ὑπὸ J. Jegert-lehner, ἐν *B.Z.* 13 (1904) 464 ἐπ.
1347. Σύμβασις Γενοῦης, σχετικὴ πρὸς τὴν Χίον, περιέχουσα διάταξιν περὶ τοῦ ἐφαρμοστέου ἐν τῇ νήσῳ δικαίου, ἐδ. ὑπὸ C. Paganò, *Delle imprese e del dominio dei Genovesi nella Grecia* (Genova 1843) 275 ἐπ.
1371. Διάταγμα (9 Ἀπριλίου) βασιλέως τῶν Ἀνδηγανῶν Φιλίππου περὶ προνομίων τοῦ ἑλλ. κλήρου ἐν Κερκύρῃ, ἐδ. ὑπὸ Σπ. Παπαγεωργίου, Ἰστ. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κερκύρας (Κέρκυρα 1920) σ. 89.
1386. Δουκικὸν χρυσόβουλλον τῆς 18 Ἰουνίου, δι' οὗ εἰσήχθησαν ἐν Κερκύρῃ τὰ *Statuti Veneti* «... *bonas consuetudines duas antiquitus habuerunt cum omni eorum arbitrio et voluntate... in facto dohariarum et aliis*» πρβλ. Ἀνδρ. Μ. Ἰδρωμένου, Περὶ τῆς ἐν Ἑπτανήσῳ ἀφομοιώσεως πρὸς τοὺς νόμους τοῦ ἑλλ. βασιλείου (Κερκ. 1879) 9.
1388. Χρονικὸν τοῦ Μορέως. Ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως ἐνδιαφέρον διὰ τὰς συχνάκις ἀναφερομένας Ἀσσίζας (βλ. ἔτος 1303). Ἐνδιαφέρονσα δικονομικῶς ἐν τῷ Χρονικῷ ἡ περιγραφὴ τῆς δίκης τῆς Μαργαρίτας τοῦ Neuilly (στ. 7417-7619). Πλὴν τῆς παλαιότερας ἐκδόσεως τοῦ Χρονικοῦ ὑπὸ I. A. Buchon (1825-1840) καὶ τῆς — ἀρίστης — τοῦ John Schmitt (1904) ὑπάρχει καὶ ἡ προχειροτέρα πρόσφατος τοῦ Πέτρου Καλονάρου (1940). Περὶ τοῦ Χρονικοῦ ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως, βλ. Π. Ζέπον, ἐν *ΕΕΒΣ* 18, 202 ἐπ.
1430. Ὅρισμός Σινὰν πασᾶ, περὶ παραδόσεως Ἰωαννίνων, ἐδ. ἐπανειλημμένως, τελευταίως ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἐν Ἡπ. Χρ. 5, 208 ἐπ.
1453. Κατὰ τὸν Φραντζήν (III, 11) εἶπεν ὁ σ. Μεχμέτ Β' πρὸς τὸν πΚ Γεννάδιον τὸν Σχολάριον: «πατριάρχευε... ἔχων πάντα τὰ σὰ προνόμια, ὥς καὶ οἱ πρὸ σοῦ πατριάρχαι εἶχον». Πρβλ. Πολιτ. Ἱστορίαν (Bonn) σ. 27.
- Προνόμια τοῦ αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν Γενονατῶν ἐν Γαλατᾷ Κ/πόλεως, ἐδ. ἐν *Acta* 3, 287.
- 1454-1456. Ἀπόκρισις πΚ Γενναδίου, περὶ ἀποκαρέντος μοναχοῦ ἄνευ συναινέσεως τῆς γυναικός, ἐδ. ὑπὸ Μ. Γεδεών, ἐν Ἑκ. Ἀλ. 3, 172.

1458. 'Ορισμός σ. Μεχμέτ Β' ὑπὲρ π. 'Ιερουσαλήμ 'Αθανασίου Γ', ἐδ. ἐν 'Ανάλεκτα 3, 218 - 219.
- 1476 - 1482. 'Επὶ πΚ Μαξίμου Γ' τρεῖς κανονικαὶ διατάξεις, ἐξ ὧν: Παραίνεσις πρὸς τοὺς κριτὰς καὶ Γράμμα συνοδικόν, ἵνα κρίνονται οἱ γάμοι παρὰ τῶν ἐπισκόπων. Πρβλ. Γ ε δ ε ὦ ν, Πατριαρχ. Πίνακες, 486 καὶ Γ. Ζ α β ί ρ α, Νέα 'Ελλάς, 92.
1481. « 'Ακολουθία τυπωθεῖσα ὑπ' αὐτῆς τῆς... Συνόδου, εἰς τοὺς ἐκ λατινικῆς αἰρέσεως ἐπιστρέφοντας τῇ ὀρθοδόξῳ τε καὶ καθολικῇ 'Εκκλησίᾳ ». 'Επὶ πΚ Συμεών. 'Εδ. ἐν Τόμῳ 'Αγάπης, τοῦ π. 'Ιεροσ. Δ ο σ ι θ έ ο υ ('Ιάσιον 1698) 568 ἐπ. καὶ ἐν Συντ. 5, 143 ἐπ.
- 1484; πΚ Συμεών Α' πρὸς ἱερομόναχον 'Ιωάσαφ, περὶ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ μ. Λακεδαιμονίας, ἐδ. ἐν 'Ανάλεκτα 1, 476.
- 1498; « *Σύνταγμα κατ' ἀλφάβητον πασῶν τῶν ὑποθέσεων τῶν ἱερῶν καὶ θείων Κανόνων καὶ τῶν Νόμων, ὅπου ἐποίησεν ὁ ἐν ἱερομονάχοις... κὺρ Ματθαῖος [Βλαστάρης] ἐξηγήθη δὲ αὐτὸ περὶ τῶν φράσεων ὁ τιμιώτατος καὶ εὐσεβὴς ἄρχων Κουνάλης Κριτόπουλος. Εὐσεβὴς θεολογία ὅπου πρέπει νὰ πιστεύῃ πᾶς χριστιανὸς ὀρθόδοξος ἄνθρωπος* ». Μετάφρασις εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν τοῦ Συντάγματος τοῦ Βλαστάρη. Εὑρεταὶ ἐν χφ. paris. gr. 1376, φ. 1-822 (Α - Π), Μ. Μεγ. Λαύρας ('Αθω) 1416 τοῦ ιη' αἰ. (ἐπίσης Α - Π), καὶ Μητρ. Ἀργυροκάστρου 7 (Α - Ω)· πρβλ. Ν. Βέη ν, ἐν 'Επ. Μεσ. Ἀρχείου 4, 129 - 209, τοῦ ΙΓ' αἰῶνος. 'Υπὸ τὸν αὐτὸν ὅμως τίτλον εὑρεταὶ νομοκάνων συντεθειμένος ἐκ τοῦ Συντάγματος τοῦ Βλαστάρη καὶ τῆς 'Εξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου ἐν χφ. ΕΒΕ 1402 (κεφ. 224), 1426 (κεφ. 174) καὶ 2302, Μ. Βλατέων 84 (κεφ. 203), Μ. Κωνσταντινίου 17 (κεφ. 194), Μ. 'Εσφιγμένου 267 (κεφ. 190), Κεντρ. Σεμιναρίου Βουκουρεστίου (κεφ. 196). 'Απόσπασμα ἐκ νομοκάνωνος τοῦ δευτέρου τούτου τύπου (πιθανώτατα ἐκ τοῦ ΕΒΕ 1402) ἐδ. ὑπὸ Λ. Σ γ ο ύ τ α, ἐν π. Θέμις 7 (1856) 246 ἐπ. Διὰ τὰ χφ. paris. gr. 1377 φ. 1-408, Βιέννης Suppl. 46, Μ. Μεγ. Λαύρας ('Αθω) 1858, Μ. Βατοπεδίου 542, Μ. Λιονουσίου 374, Μαρκιανῆς app. III 8, 'Ιστ. Ἀρχείου Σπάρτης 10, (π. Ἀθηνᾶ 56, 32), ἀγνωστὸν εἰς περιέχουν τὸν α' ἢ τὸν β' τύπον. Πίνακα τῶν περιεχομένων τοῦ β' τύπου, ἐκ χφ. Μ. Βλατέων 84, ἐδ. ὁ Σ ω φ ρ ό ν ι ο ς Εὐστρατιάδης, ἐν π. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς 3, 138 ἐπ. Πρβλ. Δ. Γ κ ί ν η, ἐν ΤΑ 174 σημ. 4.
1502. 14 Δεκ. Συνθήκη εἰρήνης μεταξὺ Τουρκίας καὶ Βενετίας, ἐδ. ἐν Acta 3, 344.
1517. 'Ορισμός σ. Σελῆμ Α' ὑπὲρ π. 'Ιερουσαλήμ Λωροθέου, ἐδ. ἐν 'Ανάλεκτα 3, 219 - 222.

- 1520 ; - 1545 ; 'Επὶ πΚ 'Ιερεμίου, ὁ Μανουὴλ Ξανθινός, ἱεροδιάκονος καὶ μέγας χαρτοφύλαξ τῆς Μ. 'Εκκλησίας, συνέθεσεν « *Ἐκθεσιν περὶ κεκαλυμένων καὶ ἀκωλύτων γάμων* ». 'Εδ., κατὰ παράφρασιν ἐπὶ τὸ ἀπλούστερον, τὸ 1564 ἐν τῷ βιβλίῳ : Περὶ τῶν τῆς συγγενείας βαθμῶν... (βλ. ἔτος 1564). 'Ανετυπώθη ἐν τῇ ἐκδόσει 1569 καὶ 1588. 'Επίσης ἐν Εἰρημολογίῳ τοῦ 1553. Συμπεριελήφθη δὲ ἡ 'Εκθεσις καὶ ἐν τῷ Νομοκανόνι τοῦ Μαλαξοῦ τοῦ 1561 (κεφ. ΤΖ'), ἀνεδημοσιεύθη δ' ἐκείθεν ὑπὸ Κ. Δυοβουνιώτου, 'Ο νομοκάνων τοῦ Μ. Μαλαξοῦ ('Αθ. 1916) 83-88. Περὶ τοῦ Ξανθινοῦ, πρβλ. Ε. Σιδερίδην, ἐν ΠΕΦΣΚ 30, 190 ἐπ. Πρβλ. Γεδεών, ἐν 'Εκ. 'Αλ. 5, 36 ἐπ.
1521. Βοῦλλα πάπα Λέοντος Ι' ρυθμίζουσα ζητήματα μεταξὺ ὁρθοδόξων καὶ λατίνων, ἔδ. ἐν τῷ ἐν ἔτει 1762 μνημονευομένῳ βιβλίῳ.
1523. 'Αχτναμές σ. Σουλεϊμάν ὑπὲρ τῆς νήσου Σύμης, ἀπολεσθεῖς' πρβλ. Stéphanopoli, σ. 34.
1526. 'Ορισμός σ. Κανονῆ - Σουλεϊμάν ὑπὲρ π. 'Ιερουσαλήμ Γερμανοῦ, ἔδ. ἐν 'Ανάλεκτα 3, 222 - 225.
1533. « Πατὴρ καὶ υἱὸς πνευματικὸς ἐσυγχωρέθη ἵνα λάβωσι δύο ἀδελφάς, παρὰ τοῦ νομοδιδασκάλου 'Εκλεσί (;) τῆς Μ. 'Εκκλησίας ἐν τῷ ζμα', ἔτει, διὰ συζητήσεως τοῦ υἱοῦ οἰκονόμου Καφὰ καὶ Φούλης » (ἐν Βακτ. 'Αρχιερέων, στοιχ. Β, κεφ. νδ' (χφ. Μετ. Παν. Τάφου 30, φ. 114r).
1539. Φιρμάνιον Σουλεϊμάν Β' διὰ τὴν Ἄνδρον, ἔδ. ὑπὸ Δ. Πασχάλη, 'Η Ἄνδρος 2 ('Αθ. 1927) 109 ἐπ.
1554. Σynod. ἀποφάσεις ἐπὶ πΚ Διονυσίου, περὶ διαζυγίου, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. 2, 379. Εὔρηται ἐν Βακτηρίᾳ 'Αρχιερέων (1645) X 70 καὶ ἐν παραφράσει νομοκάνονος Μαλαξοῦ (κεφ. ΡΙΙΑ')· πρβλ. Zachariā, Geschichte 80, σημ. 193' ἐπίσης ἐν χφ. Νομοκάνονι τοῦ 1805 (χφ. 7 Γενναδείου Βιβλιοθήκης, κεφ. ΥΠΣ').
1560. Δύο synod. ἀποφάσεις, ἐπὶ πΚ 'Ιωάσαφ, περὶ κωλυμάτων γάμου καὶ περὶ τρίτου γάμου, ἔδ. ὑπὸ τοῦ Βελεγράδων Ἀνθίμου, ἐν 'Εκ. 'Αλ. 4, 527 ἐπ. καὶ ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. 1, 31 καὶ 2, 70. Μία τούτων μνημονεύεται ἐν παραλλαγῇ νομοκάνονος Μαλαξοῦ (κεφ. ΡΝΒ' 2) ἐν π. Θέμις 7 (1856) 190, ὅπου ὁμως ἀναγράφεται, κατὰ λάθος, χρονία 1660. Πρβλ. Zachariā, Geschichte 46, Ἄνθιμον, ἐνθ' ἄν. 527 καὶ Κ. Δυοβουνιώτην, ἐνθ' ἄν. 67.
1561. Νομοκάνων Μανουὴλ Μαλαξοῦ, ἐκ κεφ. 580. 'Ο πρόλογος (« *'Επειδὴ ἐν τοῖς ἱεροῖς...* »), ὁ πῖναξ περιεχομένων, ὥς καὶ τινα κεφάλαια, ἔδ. ὑπὸ Κ. Δυοβουνιώτου, ἐνθ' ἄν. 19, 28 - 54, 60 - 61 καὶ 71 - 88. Χφ. : α) Πέτρου Ἀγγελετοπούλου, ἐν Ἀθήναις, τέως

Κολυβά 8' περιγραφή ἐν Ν. Ἑλλ. 11, 474 καὶ Κ. Δυοβουνιώτου, ἐνθ' ἄν., σ. 15 ἐπ., β) Μ. Ἰβήρων 287 καὶ γ) Ἀκαδημίας Ρουμανίας 278 (209).

1562. Νομοκάνων Μανουήλ Μαλαξοῦ «*εἰς κοινὴν φράσιν*». Πρόλογος: «*Θησαυρὸς κεκρυμμένος...*». Τὸ πρωτότυπον τῆς παραφράσεως, γενομένης ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ Μαλαξοῦ, δὲν ἐσώθη. Πολλὰ παραλλαγαὶ εἰς ἑκατοντάδας χφ. Κατάλογος 300 χφ. ἐδ. ὑπὸ Δ. Γκίνη, ἐν π. Ἑλληνικά, 8, 29 ἐπ. Ἀποσπάσματα τοιαύτης παραλλαγῆς ἐδ. ἐν π. Θέμις 7, 165 ἐπ. ἔξ ἑτέρου δὲ χφ. ὑπὸ Δ. Γκίνη, ἐν ΕΕΒΣ 19, 221 ἐπ. καὶ ἕτερα ὑπὸ Κ. Δυοβουνιώτου, Νομοκ. Μελέται Α' 167 ἐπ. καὶ ὑπὸ Μ. Γεδεών, ἐν Ἑκ. Ἀλ. 19, 192 ἐπ. 229 ἐπ. καὶ 261 ἐπ. Αἱ παραλλαγαὶ αὗται τροποποιοῦν τὸ Δίκαιον τῆς ἀρχικῆς μορφῆς (βλ. ἔτος 1561) ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐθίμων. Πρβλ. Δ. Γκίνη, ἐν ΠΑΚ 13, 395 ἐπ. Ὁ πρόλογος ἐδ. ὑπὸ Κ. Δυοβουνιώτου, ἐνθ' ἄν. 20 ἐπ. Πίνακα περιεχομένων, ἐκ χφ. ἐκ κεφ. 273, ἐδ. ὁ Zachariä, ἐν Mémoires de l'Académie imperiale des sciences de St. Petersburg, VIIe σειρά, τόμος 28, ἀρ. 7 (1881) σ. 7 ἐπ., ἐπίσης ὁ Ξ. Σιδερίδης, ἔξ ἑτέρου χφ. ἐκ 397 κεφ., ἐν ΠΕΦΣΚ 30, 196 ἐπ. Ἐπίσης ὁ Ἑμμ. Καρπάθιος, ἔξ ἑτέρου χφ. ἐκ 285 κεφ. ἐν π. Ἐκκλησία 17 (1939) 27-29, 53-54, 60-61, 77-78, 85-86, 93-94, 106-107.
1564. *Περὶ τῶν τῆς συγγενείας βαθμῶν συνοπτικὴ συλλογὴ ἐκ διαφόρων συντεθεῖσα παρὰ Ζαχαρίου ἱερέως Σκορδυλίου Κρητὸς τοῦ ἐπονομαζομένου Μαυραφῶ καὶ ἐπιτρόπου τοῦ τῆς Κ/πόλεως οἰκ. πατριάρχου κυρίου Ἰωάσαφ... Ἐνετία 1564. Ἀνετυπώθη ἐκ νέου αὐτόθι, τὸ 1569 καὶ τὸ 1588. Πρβλ. ἔτος 1520. Διὰ μακρῶν πραγματεύεται περὶ αὐτοῦ ὁ Παυλῶφ, Περὶ τοῦ κεφ. 50 τῆς Κορμισαῖα Κνίγκα (Μόσχα 1887, ρωσιστί).*
1567. Ἀχτναμὲς ὑπὲρ Χίου τοῦ σ. Σελήμ Β', ἐδ. ὑπὸ Φ. Ἀργέντη, Chios vineta or the occupation of Chios by the Turks (1566) and their administration of the island (1566-1912) Cambridge 1941, σ. 208 ἐπ.
1569. Δουκικὸν Διάταγμα Βενετίας (17 Ἰουνίου) περὶ μὴ ὑπαγωγῆς τῶν Ὁρθοδόξων Κερκύρας εἰς τὸ δικαστήριον τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως, ἐδ. ὑπὸ Σπ. Παπαγεωργίου, ἐνθ' ἄν. (ἔτος 1371) 95 ἐπ.
- 1573; «*Νόμιμον ἐκλελεγμένον ἐκ διαφόρων βιβλίων καὶ ἀπὸ τὴν θείαν καὶ ἱερὰν Γραφήν, συντεθὲν παρὰ τοῦ λογιωτάτου κυρίου Ἰωάννου ἱερέως Τρουλιννοῦ τοῦ Κρητὸς καὶ πνευματικοῦ πατρὸς ἡμῶν*». Ἐν χφ. Μαρκιανῆς Βενετίας, αρρ. III 9. Ἐφ' ὅσον ὁ Τρουλινός, κατὰ τὴν Delineatio 93, μνημονεύει τὸ Jus Orien-

- tale τοῦ Bonafidius, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συνετάχθῃ τὸ Νόμιμον τοῦτο πρὸ τοῦ 1573.
1574. Προκήρυξις τοῦ μπαίλου Κερκύρας Φραγκίσκου Gritti περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ ἀγγαρειῶν τῶν χωρικῶν τῆς νήσου. Ἐδ. ὑπὸ I. Ρωμανοῦ, Γρατιανὸς Ζώρζης αὐθέντης Λευκάδος (Κερκ. 1870) 319 ἐπ.
1575. Πρωτονοταρίου Θεοδοσίου Ζυγομαλᾶ «Βασιλικῶν νόμων ἐπιτομὴ τοῦ σοφωτάτου, ἀνθυπάτου, τοῦ μεγάλου κριτοῦ τῆς Ἀνατολῆς, τοῦ Ἀτταλειώτου...» Ἐν δυσὶ χφ. Γυμνασίου Θεσσαλονίκης τοῦ ιζ' αἰ. καὶ μητροπόλεως Τραπεζοῦντος τοῦ 1605. Ἐν τῶν χφ. τούτων νῦν ἐν ΕΒΕ 2140 (suppl. 140). Τοῦτο περιέχει (φ. 1-165) ἀκέφαλον σύνταγμα κατ' ἀλφάβητον, ἄνευ προοιμίου καὶ ἐπικεφαλίδος· ἀρχ. «ἀκίνητον ἐκκλησιαστικὸν προᾶγμα δὲν ἀποξενώνεται μόνον ἂν εἶναι ἀπρόσοδον νὰ μὴν ἔχῃ κανένα διάφορον...». Ἐν τέλει (φ. 165): «ἐγράφη διὰ χειρὸς Θεοδοσίου πρωτονοταρίου Ζυγομαλᾶ καὶ εἰς τὸ σαφὲς ἤλθεν ὡς δυνατόν». Πρβλ. Delineatio 93, ἀριθ. 5, Zachariae, Anecdota σ. XXI σημ.
- Τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου Ζυγομαλᾶ Ἐπιτομὴ ἐν μεταφράσει τῆς Ἑξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου. Πρβλ. Zachariae, Delineatio σ. 93 ἀριθ. 6, τοῦ ἰδίου, Anecdota σ. XXI σημ., τοῦ ἰδίου, Geschichte σ. 47. Περὶ Ζυγομαλᾶ πρβλ. Κ. Δυοβουνιώτην, ἐν π. Θεολογία 1, 21 καὶ E. Legrand, Notice biographique sur Jean et Théodore Zygomalas (Paris 1889).
1576. Νομοκάνονον κατὰ στοιχεῖον Συμεῶνος ἱερομονάχου τοῦ Σχολαρίου. Χφ. ἐν Μ. Φιλοθέου (Ἀθῶ)· δὲν ὑπάρχει ἐν Καταλόγῳ Λάμπρου. Πρβλ. Delineatio 93.
- Πατριαρχικαὶ ἀποφάσεις Ἱερεμίου, ἐν χφ. Gotha 386. Ἀποσπάσματα ἐδ. ὑπὸ Zachariae, ἐν Mémoires de l'Acad. des Sciences de St. Petersbourg, VIII σειρά, τόμ. 28, ἀριθ. 7 (1881).
1578. Ἀχτναμές σ. Σελήμ Β' περὶ Χίου, ἐδ. ὑπὸ J. B. Donado, Viaggi a Costantinopoli (Ven. 1688), μέρος Δ', σ. 51 ἐπ. Ἰταλιστί, ἀνεδ. ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἐν π. Ἑλληνικά 9, 129 ἐπ., ὑπὸ Γ. Ζολώτα, Ἰστ. τῆς Χίου, Γ' α' 96 ἐπ. Ἑλληνιστί καὶ ὑπὸ Stéphanopoli, 51 ἐπ. γαλλιστί.
1579. Ἀχτναμές σ. Μουράτ Γ' ὑπὲρ τῶν Κυκλάδων νήσων, ἐδ. ἐν γαλλ. μεταφράσει ὑπὸ Κ. Horf, Venetobyzantinische Analekten (1859) 156 καὶ ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἔνθ' ἀν. 132 ἐπ. Ἐν παλαιότερᾳ ἑλλ. μεταφράσει ἐδ. ὑπὸ Π. Ζερλέντου, Γράμματα τῶν τελευταίων Δουκῶν τοῦ Αἰγαίου πελάγους (Ἑρμ. 1924) 101 καὶ ὑπὸ Δ. Πασχάλη, ἐν π. Ἀνδριακὰ Χρονικά 1, 130.

1580. Διάταξις πΚ Μητροφάνους περὶ κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 380.
1581. (12 Ἀπριλίου) Ψήφισμα ἐνετ. Συγκλήτου περὶ μικτῶν γάμων ἐν ταῖς κτήσεσι τῆς Ἀνατολῆς.
1583. Συνοδικὸν σημείωμα πΚ Ἱερεμίου Β' περὶ κωλυμάτων γάμου ἕνεκα πνευματικῆς συγγενείας, ἐν Ἀλ. Σπανοῦ, Ἑγχ. περὶ συνοικεσίων, ἐν ἐκδόσει Ἑξαβίβλου (1744) 559.
1588. Συνοδικὴ πράξις ἐπὶ πΚ Ἱερεμίου Β' περὶ τοῦ πατριάρχου Μοσκοβίας, ἐδ. ἐν Σύντ. 5, 149 ἐπ. Πρβλ. ΕΕΒΣ 9, 213 ἐπ.
1593. Δώδεκα συνοδικαὶ ἀποφάσεις, ἐν paris. gr. 1323 φ. 384-387 καὶ 16 Μ. Μεγ. Λαύρας (Ἀθω). Ἴσως μία ἐκ τούτων ἐν ΕΒΕ, χφ. 2865 φ. 58.
- (30 Ἰουλίου) Ψήφισμα ἐνετ. Συγκλήτου περὶ μικτῶν γάμων ἐν ἀνατ. κτήσεσιν Ἑνετίας.
1599. (9 Αὐγούστου) ὁμοίως σχετικὸν Ψήφισμα.
1604. Βεράτιον ὑπὲρ μ. Λαρίσσης Λεοντίου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 89 ἐπ. καὶ Σημειώσεις σ. 62 ἐπ.
1608. Φιρμάνιον σ. Μεχμέτ ὑπὲρ μ. Τυρνόβου Γαβριήλ, ἐδ. ὑπὸ Ἰω. Βασδραβέλλη, Ἰστ. Ἀρχεῖα Μακεδονίας. Γ' Ἀρχεῖον Μ. Βλατυάδων (Θεσσαλονίκη 1955) σ. 24 ἐπ.
- Ἀχτναμές ὑπὲρ τῆς Χίου, μνημονεύεται ὑπὸ J. Stéphanopoli, 13 σημ. 2.
1611. Σημείωμα πΚ Νεοφύτου περὶ διαφορῶν γαμικῶν κεφαλαίων, ἐδ. ἐν Σύντ. 5, 156 ἐπ. καὶ ὑπὸ Ἀθ. Κομνηνοῦ-Ψηφιδάντου, Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν, 124 ἐπ.
- Συνοδικὴ ἀπόφασις π. Ἱεροσ. Θεοφάνους Δ' περὶ τῶν ἐκ πνευματικῆς συγγενείας γαμικῶν κωλυμάτων, ἐδ. ὑπὸ Α. Σπανοῦ, ἐν μεταφρ. Ἑξαβίβλου (1744) 551.
1620. Ἀχτναμές σ. Ἰμβραήμ ὑπὲρ τῶν Κυκλάδων, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 103 καὶ ἐκ παλαιᾶς μεταφράσεως ὑπὸ Δημ. Πασχάλη, Ἡ Ἀνδρος 2, 262 ἐπ.
1621. Ἀχτναμές ὑπὲρ τῆς Νάξου ἐδ. ὑπὸ Π. Ζεργλέντου, Γράμματα τῶν τελευταίων Φράγκων δουκῶν (Ἑρμ. 1924) 121 ἐπ.
1631. Χάτι-σερίφ σ. Μουράτ διὰ τοὺς Ἀγίους Τόπους, ἐδ. ἐν Ἀνάλεκτα 4, 405.
1632. Συνοδικὸν ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα πΚ Κυρίλλου πρὸς τὸν Κλῆρον Ζακύνθου καὶ Κεφαλληνίας, περὶ δικαιοδοσίας ἀρχιεπισκόπου Νικοδήμου καὶ πρωτοπαπᾶ Ζακύνθου, ἐδ. ἐν Acta 5, 74 ἐπ.
1637. Ὀρισμὸς σ. Μουράτ Δ' ὑπὲρ π. Ἱερουσαλὴμ Θεοφάνους, ἐδ. ἐν Ἀνάλεκτα 3, 225-226.

1644. Φιρμάνιον σ. Μωάμεθ Δ' ὑπὲρ τῶν ἀνατ. Σποράδων νήσων, μνημονεύεται ὑπὸ Stéphanopoli, 34 καὶ 89.
1645. Βακτηρία Ἀρχιερέων, «... συντίετακται διὰ χειρός... Ἰακώβου ἱερομονάχου καὶ ἀρχιμανδρίτου καὶ ἐπιτρόπου Ἰωαννίνων...». Ἀνέκδοτος, εὑρεται ἐν χφ. Μετ. Παν. Τάφου Κ/πόλεως 30, 57 καὶ 177, Μ. Σινᾶ 1122, Μ. Σουμελᾶ 6, Μ. Δοχειαρίου 286, Θ. Σχολῆς Χάλκης 78, Μ. Μ. Σπηλαίου 157, Μ. Λαύρας (Καλαβρύτων) 3, IEEE 301, Μ. Εὐαγγελιστρίας Σκιάθου 6, Ἀκαδ. Βουκουρεστίου 300, 649, 800, Μ. Φανερωμένης Κύπρου. Ἐδάφιά τινα ἐδ. ὑπὸ Δ. Γκίνη, ἐν ΕΕΒΣ 19, 218 ἐπ. Πρβλ. Zachariā, ἐν Archiv f. mittel-neugr. Philologie τοῦ Deffner 1, 200 ἐπ., H. Gelzer, ἐν Abh. d. philos. - philol. Classe d. kgl. Bayer. Academie d. Wissenschaften 21, 618 ἐπ. Γεδεών, ἐν Ἑκ. Ἀλ. 8, 42 ἐπ. καὶ Ν. Βέην, ἐν ΤΑ 396γ ἐπ. Τὸ ἐν Μ. Σινᾶ χφ. 1112 δὲν συμπεριλαμβάνεται μεταξὺ τῶν μικροφωτογραφηθέντων χφ. διὰ τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Κογκρέσσου (1949-1950). Πρβλ. ἔτη 1703 καὶ 1742.
1646. Ἀχτναμές σ. Ἰμπραήμ, ὑπὲρ τῶν κατοίκων τῶν Κυκλάδων, ἐδ. ὑπὸ Π. Ἀργυροπούλου, Δημοτ. Διοικήσεις ἐν Ἑλλάδι (1859) 45-50 καὶ Γεδεών, Γράμματα 101 ἐπ.
- Φιρμάνιον ὑπὲρ μ. Βεροίας Ἰωαννικίου καὶ Ἰωάσαφ, μνημονεύεται ὑπὸ Ἰω. Βασδραβέλλη, Ἰστ. Ἀρχεῖον Βεροίας (Θεσσαλονίκη 1942) 13.
1647. Ἀχτναμές ὑπὲρ Χίου, ἐδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 170 ἐπ.
1649. Ταρίφα, τῆς 26 Ὀκτωβρίου, τοῦ Κοινοῦ τῆς Μυκόνου (ποιν. διατάξεις) ἐδ. ὑπὸ Π. Ζεργλέντου, Περὶ συστάσεως τοῦ Κοινοῦ τῶν Μυκονίων ('Ερμ. 1924) 19 ἐπ.
1650. Φιρμάνιον σ. Ὁσμάν Γ' ὑπὲρ τῶν ἀνατ. Σποράδων νήσων, μνημονεύεται ὑπὸ Stéphanopoli, 34.
1652. Φιρμάνιον σ. Μωάμεθ Δ' ὑπὲρ τῶν ἰδίων νήσων, ἐδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 162 ἐπ.
1653. Φιρμάνιον ὑπὲρ χριστ. κοινότητος Κασαμπᾶ, ἐδ. ὑπὸ Κυρίλλου Ζαχοπούλου, Ἰστ. σελίδες καὶ σημειώσεις περὶ Κασαμπᾶ ('Αθ. 1934) 9' ἀνεδ. ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἐν ΠΑΚ 10, 48.
1659. Φιρμάνιον ὑπὲρ Μετσόβου, μνημονεύεται ὑπὸ Β. Κ. Σκαφιδᾶ, ἐν π. Ἡπειρ. Ἑστία 1 (1952) 657.
1662. Βεράτιον ὑπὲρ πΚ Διονυσίου Γ' τοῦ Βαρδαλῆ, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα, 9 ἐπ.
- (24 Ἰουνίου) Ψήφισμα ἐνετ. Συγκλήτου περὶ μικτῶν γάμων ἐν ἀνατολ. κτήσεσιν Ἑνετίας.

1663. Διάταξις πΚ Διονυσίου Γ' περὶ τετάρτου γάμου χήρας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 55.
- Τόμος τῶν τεσσάρων πατριαρχῶν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἔνθ' ἄν. Α' 341.
1667. Τοῦ π. Ἱεροσ. Σωφρονίου, ἐπικύρωσις παλαιοτέρων ἀποφάσεων περὶ περιορισμοῦ τῆς προγαμ. δωρεᾶς εἰς 50 γρόσια κατ' ἀνώτατον ὄριον, ἐδ. ἐν Ἀνάλεκτα 2, 280 ἐπ.
1671. Ἱερομονάχου Θεοκλήτου Νομοκρίτης, περιέχων ἀποσπάσματα ἐν μεταφράσει τῆς Ἑξαβίβλου, ἐν paris. gr. 1363A φ. 1-204. Πρβλ. Heimbach, Ἑξαβίβλος σ. IX καὶ St. Bereschet, ἐν Studi bizantini e neoellenici 5 (1939) 586 ἐπ., I. Mortreuil 3, 371 σημ. b. Delineatio 93.
- Μ. Γεδεών, Πατρ. Πίνακες, σ. 595: «εἰκάζω ὅτι κατὰ τὴν πατριαρχίαν ταύτην ὁ Παρθένιος [Δ', τῷ 1671] ἐπέτυχε τῆς ἐκδόσεως διαταγῆς, δι' ἧς ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις ἐκώλυσε τοὺς τότε συνηθιστάτους γάμους ὀθωμανῶν μετ' ὀρθοδόξων ἑλληνίδων». Πρβλ. P. Ricaut, Histoire de l'état présent de l'Eglise grecque (Middelbourg 1692) 314 ἐπ., Hammer, Gesch. d. Osm. Reiches (Pest 1830) 6, 284. Ἀλλά, κατὰ τὸν Σκαρλᾶτον Δ. τὸν Βυζάντιον, Ἡ Κωνσταντινούπολις 3 (Ἀθ. 1869) 430, ἡ ἀπαγόρευσις ἀφεώρα εἰς τοὺς μεταξὺ χριστιανῶν διὰ κεπηνίου γάμους. Ἄσχετον πρὸς τ' ἀνωτέρω εἶναι βεράτιον πΚ Διονυσίου Δ', δημοσιευθὲν ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 98 ἐπ.
1678. Διάταξις πΚ Καλλινίκου, περὶ μὴ λύσεως γάμου λόγῳ πνευματικῆς συγγενείας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 87.
1683. Διάταξις πΚ Ἰακώβου, περὶ τετάρτου γάμου χήρου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 59.
1687. «Συναγωγὴ νόμων ἐκ διαφορῶν νομίμων», τοῦ π. Ἱεροσ. Δοσιθέου, ἐν χφ. 336 τῆς ἐν Μόσχᾳ Ἱερᾶς Συνόδου' πρβλ. ἄρχιμ. Vladimir, Sist. opisanie rukopisej moskovskoj Sinodal' noj Bibl. (Μόσχα 1894) σ. 489.
1693. Διάταξις πΚ Καλλινίκου Β', περὶ κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 391.
- 1694-1702. Διάταξις ἰδίου, περὶ προικοδοσίας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 70.
1695. Γραπτὰ ἔθιμα Σύρου, ἐδ. ἐν JGR 8, 499 ἐπ.
- Φιρμάνιον ὑπὲρ μ. Θεσσαλονίκης καὶ Βεροίας, μνημονεύεται ὑπὸ Ἰω. Βασδραβέλλη, ἐν π. Μακεδονικά 2, 95.
- Διάταγμα ἀρχιστρατήγου Κερκύρας περὶ ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας τοῦ Μ. πρωτοπαπᾶ ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων τῶν ὀρθοδόξων, μνημονεύεται ὑπὸ Σπ. Παπαγεωργίου, ἔνθ' ἄν. (ἔτος 1371) 114.

1696. Διάταξις πΚ Καλλινίκου, περὶ κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 394.
- Διάγνωσις ἰδίου, δι' ἧς ἐπετράπη γάμος ζ' βαθμοῦ ἔξ ἀγχιστείας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 394.
- Διάγνωσις ἰδίου, δι' ἧς ἐπετράπη γάμος ε' βαθμοῦ ἔξ ἀγχιστείας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 396.
1697. Διαταγή (7 Ἰανουαρίου) τοῦ ἐνετοῦ ἀρχιστρατήγου Κορνέο, ὅπως αἱ περὶ γάμου κλπ. ὑποθέσεις ἐν Κερκύρᾳ ἐκδικάζονται μόνον ὑπὸ τοῦ Μ. πρωτοπαπᾶ, ἀναφέρεται ὑπὸ Σπ. Παπαγεωργίου, ἔνθ' ἀν. (ἔτος 1371) 105.
1698. Διάταξις πΚ Καλλινίκου, περὶ κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 396.
- Ἰδιωτικὸν ἐγχειρίδιον νομικῶν κειμένων, ἐν χφ. Μ. Μεγάλου Χρυσοστόμου ἐν Νάξῳ· πρβλ. Ἑμμ. Καρπαθίου, ἐν π. Ἐκκλησία 13, 362 ἐπ.
1701. Διάταξις πΚ Καλλινίκου, περὶ στολισμοῦ γυναικῶν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 67.
- Διάταξις ἰδίου, δι' ἧς δίδεται ἄδεια γάμου εἰς πρώην ἱερέα, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἔνθ' ἀν. Α' 82.
- Διάταξις ἰδίου, ἐπὶ διαφορῶν ζητημάτων, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἔνθ' ἀν. Α' 83.
- Διάταξις ἰδίου, περὶ συγχωρήσεως συνοικεσίου εἰς ς' βαθμὸν ἐκ διγενείας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἔνθ' ἀν. Α' 92.
- Διάταξις ἰδίου, συγχωρητικὸν συνοικεσίου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἔνθ' ἀν. Β' 401.
- Διάταξις ἰδίου, περὶ ἀρραβόνων, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἔνθ' ἀν. Β' 404.
- Θέσπισμα περὶ προικοδοτήσεως ἐν Ἰωαννίνους μ. Κλήμεντος, ἐπικυρωθὲν ὑπὸ πΚ Καλλινίκου Β', ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἐν Ἐκ. Ἀλ. 1 (1888) 70 ἐπ.
- 1702-1707. Δύο Διατάξεις πΚ Γαβριήλ, περὶ κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 123 καὶ Β' 410.
- 1703-1704. Ὁ μοναχὸς Νεόφυτος «ἐπὶ Λέσβου» συγγράφει παραλλαγὴν τῆς Βακτηρίας Ἀρχιερέων (βλ. ἔτος 1645)· ἐν χφ. 1373 ΕΒΕ. Πίναξ περιεχομένων καὶ προοίμια ἐδ. ὑπὸ Α. Μομφερράτου, ἐν ΔΙΕΕΕ 3, 129 ἐπ. Πρβλ. Zachariä, ἐν Archiv τοῦ Deffner 1, 222 ἐπ. καὶ Δ. Γκίνη, ἐν ΕΕΒΣ 19, 217 ἐπ. Πρβλ. ἔτος 1742.
1704. Διάταξις πΚ Γαβριήλ, περὶ κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 109.
- Διάταγμα ἀρχιστρατήγου Κερκύρας περὶ ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας τοῦ Μ. πρωτοπαπᾶ ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων ὀρθοδόξων, μνη-

- μονεύεται ὑπὸ Σ π. Παπαγεωργίου, ἐνθ' ἄν. (ἔτος 1371) 114.
- Χάτι - σερίφ σ. Ἀχμέτ ὑπὲρ π. Ἱεροσολύμων, ἐδ. ἐν Ἀνάλεκτα 4, 422. 1704 - 1716. Ἀδήλου πΚ ἀπόφασις ἐπιτρέπουσα γάμον ς' βαθμοῦ ἐξ ἀγχιστείας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 155.
- Ἐτέρα, ἐπιτρέπουσα γάμον ς' βαθμοῦ ἐξ αἵματος, ἐδ. ὑπὸ τοῦ ἰδίου, αὐτόθι Α' 151.
- Ἑτεραι, ἐπιτρέπουσαι γάμον ς' βαθμοῦ ἐκ διγενείας, ζ' ἐξ ἀγχιστείας καὶ ζ' ἐξ αἵματος, ἐδ. ὑπὸ τοῦ ἰδίου, αὐτόθι Α' 153, 157, 159. 1705. Διάταξις πΚ Γαβριήλ, περὶ κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἐνθ' ἄν. Α' 111.
1707. Βεράτιον ὑπὲρ τοῦ Ἱεροσολύμων Χρυσάνθου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 15 ἐπ.
- Διάταξις πΚ Γαβριήλ, περὶ γάμου βίᾳ τελεσθέντος, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 415.
1710. Προνόμια τῶν ἐν Νίζνῃ τῆς Ρωσσίας Γραικῶν, τῆς 11 Μαρτίου. «...κχ') τῶν ἀποθανόντων γραικῶν τὴν περιουσίαν κἂν εἰς ξένος παρὰ μόνον οἱ συγγενεῖς ἐκείνων, καὶ εἰς ἑλλειπιν τούτων οἱ σύντροφοί των καὶ κληρονομῶσι». Ἐδ. ἐν π. Ἑρμῆς ὁ Λόγιος 1819, σ. 749.
- Ἑγγραφον πΚ Κυρίλλου Δ' πρὸς π. Ἀντιοχείας, περὶ ἀσκήσεως συγκαταβάσεώς τινος περὶ τὰ κωλύματα τοῦ γάμου, ἐδ. ὑπὸ Κ. Δελικάνη, Ἐπίσημα πατρ. ἔγγραφα Α' 177.
- Ψήφισμα 12 Ἀπριλίου Ἑνετ. Πολιτείας περὶ μικτῶν γάμων ἐν Ἑπτανήσῳ, μνημονεύεται ὑπὸ Σ π. Παπαγεωργίου, ἐνθ' ἄν. (ἔτος 1371) 106.
- 1710; - 1714; «τοῦ σοφωτάτου διδασκάλου καὶ μεγάλου ρήτορος τῆς... Ἐκκλησίας κυρίου Σπαντωνῆ, Διασάφεις τῆς κατὰ τριμοιρίαν κληρονομίας ἐννόμου ὑποθέσεως». Ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἐν Ἐκ. Ἀλ. 3, 172, ὑπὸ Σωφρονίου Εὐστρατιάδου ἐν Ἐκκλ. Φάρφ 3, 452 καὶ ὑπὸ Ν. Βέη, ἐν Ἑπ. Μεσ. Ἀρχείου 5, 21 ἐπ.
1714. Δύο φιρμάνια ὑπὲρ μ. Χίου Δανιήλ (5/16 Ἰουλίου καὶ 8/19 Ἰουλίου), ἐδ. ὑπὸ Χρ. Μαυροπούλου, Τουρκικὰ ἔγγραφα (1920) 3.
1715. «Βιβλίον τῶν αἰχμαλώτων». Ἐξετυπώθη τουρκιστὶ ἐν Κ/πόλει τὸ 1827, μετεφράσθη δὲ καὶ ἐξεδόθη αὐτόθι τὸ 1867, ὑπὸ τὸν τίτλον «Συλλογὴ Φειτάδων (ρητρῶν) περὶ φθαρτῶν καὶ ἀφθάρτων κτημάτων ὡς διετίθεντο καὶ ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τουρκοκρατίας κατὰ τὸ ὁθωμανικὸν δίκαιον, ἐξαχθέντων κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῆς ἐν ἰσχύϊ νομολογίας τοῦ Ἀβδουρραχίμ, τυπωθείσης ἐν Κ/πόλει κατὰ τὸ ἔτος 1827, καὶ μεταφρασθέντων ἐκ τοῦ τουρκικοῦ ὑπὸ Δ. Κουμουνηδοῦ ράκη... ἐν Ἀθήναις 1867». Περὶ τῆς σημασίας τῆς λ. «ἄβδουρραχίμ», βλ. ἐν π. Ν. Ἑλλην. 4, 490.

- 1716 - 1733. Καν. Διάταξις πΚ 'Ιερεμίου, περί ἔθιμικοῦ κληρον. Δικαίου ἐν περιοχαῖς Θράκης, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, ἐν 'Εκ. 'Αλ. 38, 45 ἐπ.
1721. Διάταξις πΚ 'Ιερεμίου, περί λύσεως ζητημάτων κληρον. δικαίου, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 146.
1722. Γραπτὰ ἔθιμα νήσου Λέρον, ἔδ. ὑπὸ Μ. Μιχαηλίδου - Νουάρου, Νομικὰ ἔθιμα τῆς νήσου Καρπάθου ('Αθ. 1926) 51 ἐπ.
1723. Γράμμα πΚ 'Ιερεμίου Γ' πρὸς τὴν Σύνοδον, δι' οὗ ἡ Σύνοδος τῆς Ρωσσίας «*ἔχει ἄδειαν τελεῖν καὶ ἐπιτελεῖν ὅσα οἱ τέσσαρες... πατριαρχικοὶ θρόνοι*». 'Εδ. ἐν Συντ. 5, 160 ἐπ.
- Γράμμα τοῦ 'Αντισχεῖας 'Αθανασίου, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἔδ. αὐτόθι 5, 163.
1729. Statuto Veneto, περιέχων τοὺς διὰ τοῦ διατάγματος ἰδίου ἔτους ὑπὸ τῆς Γερουσίας τῶν 'Ιονίων Νήσων διατηρηθέντας ἐν ἰσχύϊ καὶ μήπω εἰς ἀχρησίαν περιπεσόντας τοπικοὺς νόμους καὶ τὸ γραπτὸν δίκαιον.
1730. Νομοκάνων Γεωργίου Τραπεζοῦντιοῦ «*εἰς ἀπλὴν φράσιν διὰ προσταγῆς τοῦ... ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας...* 'Ιωάννου Νικολάου 'Αλεξάνδρου Βοεβόδα», ἐν χφ. 696 Ρουμανικῆς 'Ακαδημίας. Πρὸβλ. Π. Ζέπου, Συνταγμ. Νομικὸν 'Υψηλάντου ('Αθ. 1936) 26.
1731. Ψήφισμα τῆς 'Ενετικῆς Συγκλήτου περί μὴ ἀναμίξεως τῶν πολιτικῶν 'Αρχῶν εἰς τὰς πνευματικὰς ὑποθέσεις τῶν ὀρθοδόξων ἐν 'Επτανήσῳ, μνημονεύεται ὑπὸ Σπ. Παπαγεωργίου, ἐνθ' ἀν. (ἔτος 1371) 112.
1732. Γραπτὴ διατύπωσις ἔθιμικοῦ δικαίου Πάτμου, ἔδ. ὑπὸ Μ. Μιχαηλίδου - Νουάρου, ἐν π. Λαογραφία 13, 133 ἐπ.
1733. Διάταξις πΚ 'Ιερεμίου, περί λύσεως ζητημάτων κληρον. δικαίου, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 146.
1734. 'Αχτναμὲς Μαχμούτ, ὑπὲρ μ. Καισαρείας Παρθενίου, ἔδ. ὑπὸ Κ. 'Αμάντου, ἐν ΠΑΚ 10, 50 ἐπ.
- 1734 - 1740. Διάταξις πΚ Νεοφύτου ς' περί λύσεως ζητημάτων κληρον. δικαίου, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 241.
1735. Συμφωνία περί τοῦ ρουφετίου τῶν σαπουνάδων Τρικκάλων, ἔδ. ὑπὸ Ν. Βέη, ΠΑΚ 20, 74, ἐπ.
- Συμφωνία Μυκονίων περί ἀλληλασφαλίσεως πλοίων' ἔδ. ὑπὸ Π. Ζερλέντου, Σύστασις τοῦ Κοινοῦ τῶν Μυκονίων ('Ερμ. 1924) 75.
1736. Διάταξις πΚ Νεοφύτου ς' περί προικοδοσίας, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 78 καὶ 437.
1737. Διάταξις ἰδίου, περί ὄρου προικοδοσίας, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 446.
- 1739 - 1746. Βεράτιον ὑπὲρ ἀρχιεπ. Πεκίου, 'Ιωαννικίου τοῦ Καρατζᾶ, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 18 ἐπ.

1742. Φιρμάνιον σ. Μαχμουτ Α' περὶ ἀνωτάτου ὁρίου τόκου, ἐδ. ὑπὸ Δ. Καμπούρογλου, Μνημεῖα 1, 345 ἐπ.
- 'Ετέρα παραλλαγή τῆς Βακτηρίας Ἀρχιερέων (πρβλ. ἔτη 1645 καὶ 1703) ἐν χφ. ΕΒΕ 2254.
- Αὐτοκρ. Διάταγμα, καθ' ὃ ἡ περιουσία τῶν ἀποβιούντων μοναχῶν ἀνήκει ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὰς Μονάς, μνημονεύεται ἐν ἑτέρῳ φιρμανίῳ τοῦ 1764' ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 78.
1744. 'Η α' ἔκδοσις τῆς 'Εξαβίβλου, κατὰ μετάφρασιν Ἀλεξίου Σπανοῦ. (Πρβλ. Δ. Γκίνη, ἐν ΤΑ 173-178). 'Εν Μ. Κύκκου τῆς Κύπρου 13 (162) καὶ Ἀκαδημία Ρουμανίας 8, χφ. ἀντίγραφα τῆς μεταφράσεως ταύτης.
- 'Εγχειρίδιον περὶ τῶν συνδικεσίων τοῦ Ἀλεξίου Σπανοῦ, ἐν τῇ εὐθὺς ἀνωτέρῳ ἐκδόσει τῆς 'Εξαβίβλου, σ. 496-562. 'Εν χφ. 2878 ΕΒΕ καὶ ἐν χφ. 35 Βιβλιοθήκης Ζαγοράς ἀντίγραφον τοῦ ἐγχειριδίου.
1747. Βεράτιον ὑπὲρ π. Ἀλεξανδρείας Ματθαίου, ἐδ. ὑπὸ Π. Οὔσπένσκη, ἐν 'Ιστ. Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας (1898) 1, 39 (ρωσσ.).
1749. 'Εγκύκλιος πΚ Κυρίλλου Ε' περὶ ζητείας ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας, ἐδ. ἐν 'Εκ. Ἀλ. 1, 118 ἐπ.
- 1750; 'Εξήγησις τῶν ἱερῶν καὶ θείων Κανόνων... μετενεχθέντων ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς λέξεως εἰς τὴν κοινὴν μετὰ μερικῆς παραφράσεως παρὰ τοῦ Διονυσίου ἱερομονάχου... » Χφ. ἐν Μ. Δοχειαρίου (ἄρχ. « ἡ δῆλωσις τῶν λόγων σου... ». Πρβλ. Delineatio 93 ἐπ. Δὲν μνημονεύεται ἐν τῷ καταλόγῳ Λάμπρου.
- Φιρμάνιον σ. Ὁσμὰν Γ' ὑπὲρ νήσου Χίου, ἐδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 173 ἐπ.
- Φιρμάνιον τοῦ ἰδίου ὑπὲρ Δωδεκανήσου, μνημονεύεται ὑπὸ Stéphanopoli, 89.
1753. « Σύνοψις νέα βιβλίου νομικοῦ καὶ περὶ ἐξομολογήσεως, ὁμοῦ περιέχει τὸ φῶς τῆς ζωῆς τὰ ἀναγκαῖα κάθε τάξεως χριστιανῶν ἱερωμένων τε καὶ λαϊκῶν... νῦν πρῶτον τύποις ἐκδοθὲν καὶ ἐπιμελῶς διορθωθέν. 'Ενετίησιν... » Πρβλ. Delineatio 95 καὶ Γεδεών, ἐν 'Εκ. Ἀλ. 8, 16.
1754. Βεράτιον Ὁσμὰν Γ' ὑπὲρ τοῦ πΚ Κυρίλλου Ε', ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 76-86 καὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου, Σημείωσις 51 ἐπ.
- Βεράτιον ὑπὲρ μ. Χίου Διονυσίου, ἐδ. ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἐν π. Ἑλληνικά 9, 149 ἐπ.
1755. Φιρμάνιον Σουλεϊμὰν « ὁποῦ ἐδόθη εἰς τοὺς ραγιάδες τῆς Ἀσπρης Θαλάσσης διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοὺς ἀπὸ τὰ βάρη τῶν δοσιμάτων », ἐδ. ὑπὸ Μ. Μάλανδράκη, ἐν π. Ἑλληνικά 10, 319 ἐπ.
- « Βοῦλλα τοῦ... Πάπα Λέοντος Γ' περὶ τῶν Προνομίων τῶν Γραικῶν

- καὶ ἐπικύρωσις εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ... Κλήμεντος Ζ'. Αἷς προσετέθη καὶ ἑτέρα Βούλλα τοῦ αὐτοῦ Λέοντος Ι' περὶ τῆς οἰκοδομῆς τῆς τοῦ μεγαλομ. Γεωργίου Ἐκκλησίας ἐν ταύτῃ τῇ πόλει, καὶ Θέσπισμα τῆς τῶν Ἐνετῶν... Γερουσίας, περὶ τῶν Συνοικεσίων ἀνάμεσον Γραικῶν καὶ Λατίνων. Τὰ πάντα μὲν εἰς ἀπλὴν ρωμαϊκὴν φράσιν μεταγλωττισθέντα... Ἐνετίησι... » Πρβλ. ἔτος 1762.
- Φιρμάνιον σ. Ὅσμὰν Γ' ὑπὲρ τῆς Δωδεκανήσου, ἔδ. ὑπὸ St é p h a n o p o l i, 164 ἐπ.
- Βεράτιον ὑπὲρ μ. Χίου Διονυσίου, ἔδ. ὑπὸ Κ. Ἀμάντου, ἐν π. Ἑλληνικά 9, 149 ἐπ.
- Κανονισμὸς τῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος, ἔδ. ἐν Ἀνάλεκτα 4, 39 - 47.
1756. « Ὁρος τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, συσταίνων μὲν τὸ θεόθεν δοθὲν ἅγιον βάπτισμα, καταπιύων δὲ τὰ ἄλλως γενόμενα τῶν αἵρετικῶν βαπτίσματα », ἔδ. ἐν Συντ. 5, 614 ἐπ.
- Φιρμάνιον σ. Σουλεϊμὰν ὑπὲρ μητρ. Κρήτης Γερασίμου, ἔδ. ὑπὸ Γ. Οἰκονομίδου, ἐν π. Χριστιανικὴ Κρήτη 2, 109 ἐπ.
1759. Ἐπὶ σ. Μουσταφᾶ Β' ἐξεδόθη ὁρισμὸς « ὁποῦ εἰς τὸ ἐξῆς πλέον ποτὲ οἱ Χριστιανοὶ νὰ μὴν ἀγοράζουν σκλάβαν καὶ σκλάβον ὅποιονδήποτε γένους ». Ἀθ. Κομνηνοῦ - Ὑψηλάντου, Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν, 382.
1761. Συμπληρωματικὰ γραπτὰ ἔθιμα Σύρου, ἔδ. ἐν JGR 8, 500.
- Τῶν ἁγίων Συνόδων τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας τῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην συναθροισθεισῶν οἰκουμενικῶν τε καὶ τοπικῶν, νέα καὶ δαψιλεστάτη συνάθροις... νῦν πρῶτον ἑλληνιστὶ μόνον ἐκδοθεῖσα... Σ π υ ρ ῖ δ ο ν ο ς Μ ή λ ι α... Ἐν Βενετίᾳ... » (τ. 1 - 2).
1762. « Βούλλαι τῶν... ἀρχιερέων Ρώμης, ἡγουν Λέοντος τοῦ Ι', Κλήμεντος τοῦ Ζ', καὶ Παύλου τοῦ Γ', περὶ τῶν προνομίων τῶν Γραικῶν, καὶ Θέσπισμα τῆς... Γερουσίας τῶν Ἐνετῶν περὶ τῶν συνοικεσίων ἀνάμεσον Γραικῶν καὶ Λατίνων. Νῦν τὰ πάντα τυπωθέντα εἰς τρεῖς διαλέκτους, δηλαδὴ ἰταλικήν, ἀπλὴν ρωμαϊκὴν καὶ ἰλλυρικὴν. Ἐνετίησι... » Πρβλ. ἔτος 1755.
1763. Συμπληρωματικὰ γραπτὰ ἔθιμα Σύρου, ἔδ. ἐν JGR 8, 501 (πρβλ. ἔτη 1695 καὶ 1761).
- 1764; « ὁ πΚ Σαμουήλ Α' διέλυσε τὴν ἔκπαλαι ἐπικρατοῦσαν ἀμφιβολίαν ἐνός τινος τῶν τοῦ γάμου βαθμῶν, συγχωρήσας, ἵνα δύο ἀδελφοὶ λαμβάνωσι δύο πρώτας ἐξαδέλφας » (Ζ. Μαθᾶ, Κατάλογος... Πατριαρχῶν, Ἀθ. 1884) 156. Πρβλ. Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 261. Πρβλ. ἔτος 1767.
- Φιρμάνιον σ. Μουσταφᾶ Γ' περὶ τοῦ δικαιώματος κληρονομεῖν ὑπὸ

- τῶν μοναστηρίων τὴν περιουσίαν τῶν μοναχῶν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 57 ἐπ. Πρβλ. ἔτος 1742.
1765. «*Νομικὸν Πρόχειρον* ἐξενεχθὲν ὑπὸ πάντων τῶν καθολικῶν νομίμων ἐκκλησιαστικοῦ τε καὶ βασιλικοῦ παρὰ τοῦ... πρώην μεγάλου παχαρνίκου Μιχαήλ Φωτεινοπούλου Χίου, ὅπερ καὶ μεταφρασθὲν εἰς ἀπλὴν διάλεκτον παρὰ τοῦ αὐτοῦ διηρέθη εἰς τρία βιβλία, Ἀνθολογία βασιλικῶν νόμων καὶ ἐκκλησιαστικῶν κανόνων ὀνομασθέν». Ἐξεδόθη τὸ 1765 ἐν Βλαχίᾳ. Πρβλ. Π. Ζέπου, *Συνταγματικὸν Νομικὸν Ἀλεξ. Ὑψηλάντη...* (Ἀθ. 1936) 26 ἐπ. Περιέχεται εἰς χφ. 273 καὶ 274 Ρουμανικῆς Ἀκαδημίας, ἀπολεσθέντα τὸ 1916, κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν εἰς Μόσχαν. Ἐπίσης ἐν χφ. Κρατικοῦ Ἀρχείου Ἰασίου. Πρβλ. Π. Ζέπου, ἐν ΕΕΒΣ 13, 412 ἐπ. καὶ τοῦ ἰδίου, ἐν ΑΙΔ 9, 54 ἐπ. ὅπου (61-69) ἀπόσπασμα (τίτλ. ΚΔ') περὶ προικῶν πραγμάτων, καὶ ἕτερον, αὐτόθι 16 (1953) 209-212, ἐκ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐτοιμαζομένης ἐκδόσεως.
- Διάταγμα τοῦ Γενεράλη Κερκύρας Προϋλή, περὶ ἀνεκκλήτου ἀποφάσεων Μ. πρωτοπαπᾶ ἐπὶ ἐκκλ. ὑποθέσεων, μνημονεύεται ὑπὸ Σπ. Παπαγεωργίου, ἐνθ' ἀν. (ἔτος 1371) 114.
1766. Δευτέρα ἐκδοσις τῆς μεταφράσεως τῆς Ἑξαβίβλου ὑπὸ Α. Σπανοῦ (πρβλ. ἔτος 1744), περιέχουσα ἐπὶ πλέον Ἐπιτομὴν κανόνων εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν, ἐπιστάσις τοῦ ἀρχιμ. Σπ. Μήλια.
- Βεράτιον ὑπὲρ μ. Λαρίσης Μελετίου, ἐν χφ. ΕΒΕ Ρ. V. 07.
1767. Ὁ ἱερομ. Θεόκλητος τῆς Σκήτης Κανσοκαλυβίων συνέταξε νομοκάνονα «*κατὰ στοιχεῖον*» ἐξ ἀποσπασμάτων κυρίως τῆς Ἑξαβίβλου καὶ τοῦ Νομοκάνονος Ματθαίου Βλαστάρη. Ἐν χφ. Μ. Ἰβήρων 18 τοῦ 1773 καὶ Μ. Ξενοφώντος 2 τοῦ 1774. Πρβλ. Μ. Χαμουρόπουλον, ἐν Ἑκ. Ἀλ. 2, 566 ἐπ., 581, ὅπου δημ. ἀπόσπασμα μετὰ σχολίων.
- Διάταξις πΚ Σαμονήλ Α' «*προικοδοσιῶν ὄροι καὶ κανόνες*», ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 257.
- «*Διαταγαὶ γάμων*». ἐν ἔτει σωτηρίῳ αψξζ'. ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ, παρὰ Παναγιώτῃ Κυριακίδῃ τῷ Βυζαντίῳ». Εἰς 4ον. Πρβλ. Ἀθ. Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου, Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν, 410.
1768. *Regole e leggi per il buon governo del Santo Monte di Pietà di Corfù...* πρβλ. Ε. Legrand, *Bibl. Ionienne*, 403.
1770. «*Ἑρμηνεία* τῆς... Αἰκατερίνης Β' Αὐτοκρατορίσεως πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, πρὸς τὸ σῶμα τῶν ἐπιστατῶν διωρισμένων διὰ τὴν ἔκδοσιν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ συστήματος ἑνὸς νέου Κώδικος Νόμων, ἅμα καὶ Διάταξις ἀκριβῆς ἀποβλέπουσα Τὸ αὐτὸ σῶμα τῶν ἐπιστατῶν, μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ ἰδιώματος. Ἐνετίησιν...»

- « *Εισήγησις τῆς... Αἰκατερίνης Β΄... πρὸς τὴν ἐπιταχθεῖσαν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῇ ἐκθέσει τοῦ προβλήματος ἐνὸς Νομικοῦ Κώδικος. Μεταφρασθεῖσα εἰς τὴν κοινὴν τῶν νῦν Ἑλλήνων διάλεκτον ὑπὸ τοῦ ἱεροδικόνου Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως...* ». Πρβλ. Π. Ζέπου, ἐν ΕΕΒΣ 23 (1953) 593 ἐπ.
- Φιρμάνιον σ. Ἀβδουλ Χαμήτ Α΄ ὑπὲρ τῶν ἀνατ. Σποράδων νήσων, μνημονεύεται ὑπὸ St é p h a n o p o l i, 34 καὶ 89.
- 1771. 27 Νοεμβρίου. Συμφωνία μεταξὺ τῶν ἐμπόρων Ἀνδρου, περὶ διανομῆς ἐμπορευμάτων — ἐξ ἴσου μεταξὺ τῶν — τῶν ἀφικνουμένων « με καίκι », ἐδ. ὑπὸ Δ. Πασχάλη, ἐν ΑΟΚΕ 5, 167 ἐπ.
- 1772. «... κατώρθωσεν ὁ πΚ Σαμουήλ ὁ Α΄, ἵνα ἐκδοθῇ βασιλικὸν διάταγμα ἀπαγορευθὼν αὐστηρῶς τὴν εἰς τὰς τῶν κληρικῶν δίκας καὶ τὴν εἰς τοὺς γάμους ἐπέμβασιν τῶν πολιτικῶν Ἀρχῶν, ὥς ἀνήκοντα εἰς μόνου τοῦ πατριάρχου τὴν δικαιοδοσίαν καὶ μηδόλως πολιτικά θεωρούμενα... » πρβλ. Ζ. Μαθῆ, ἔνθ' ἀν. (ἔτος 1764) 158.
- 1773. Προνόμια ὑπὲρ Κυδωνιῶν τῆς Μ. Ἀσίας, ἐδ. ὑπὸ Γ. Σακκάρη, Ἱστορία τῶν Κυδωνιῶν (Ἀθ. 1920) 17 ἐπ.
- 1774. Ἐν παραρτήματι (σ. 1-34) τῆς Ἱστορίας τῆς Βλαχίας πολιτικῆς, γεωγραφικῆς (Βιέννη 1806), ἀνωνύμου, ἀλλὰ πιθανῶς τοῦ Μιχ. Κατακουζηνοῦ, περιέχονται νομικαὶ διατάξεις, ἐξ 11 κεφαλαίων, ἐξ ἐθίμων καὶ βασ. νόμων. Πρβλ. Π. Ζέπου, Συνταγμάτων Νομικὸν Ὑψηλάντη (Ἀθ. 1936) 35 σημ. 1.
- Συνθήκη Κιουτσούκ Καϊναρτζή, ἐδ. τμηματικῶς ὑπὸ Γεδεών, Σημειώσεις 78 ἐπ. καὶ ἐν παραρτήματι τῆς ἀνωτέρω Ἱστορίας τῆς Βλαχίας (σ. 34-71), ἐξ ὁλοκλήρου.
- Χάτι-σερίφ σ. Χαμήτ Α΄ περὶ τῶν ἐπιτρόπων τοῦ Κοινοῦ (περὶ τρόπου κυβερνήσεως τῶν πατριαρχικῶν πραγμάτων), ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 38 ἐπ. Πρβλ. Ἀθ. Κομνηνοῦ-Ὑψηλάντου, Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν, 537.
- Φιρμάνιον τοῦ ἰδίου, ὑπὲρ νήσων τινῶν ἐκ τῆς Δωδεκανήσου, ἐδ. ὑπὸ St é p h a n o p o l i, 166 ἐπ.
- 1775. Χρυσόβουλλον Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα Ὑψηλάντη, περὶ τάξεως κριτηρίων, ἐδ. ὑπὸ Ἀθ. Κομνηνοῦ-Ὑψηλάντου, ἔνθ' ἀν. 592 ἐπ. καί, ὀρθότερον, ὑπὸ Π. Ζέπου, Συνταγμάτων Νομικὸν (Ἀθ. 1936) 233-238.
- Χρυσόβουλλον τοῦ ἰδίου, περὶ τῆς προτιμήσεως κατὰ τὴν πώλησιν τῶν ἀκινήτων, ἐδ. ρουμανιστὶ ὑπὸ J. Peretz, ἐν Curs de istoria dreptului român (Βουκ. 1931)· περὶ τοῦ ἑλλ. κειμένου, πρβλ. St. Berechet, Izvoarele (Jasi 1934) 448 ἐπ.
- Χρυσόβουλλον τοῦ ἰδίου, ἐν ᾧ ἐπικυρῶναι « τὰς ὅσας διατάξεις ἔκαμεν

- εἰς τὴν τζάραν», ἐδ. ὑπὸ Δ. Φωτεινοῦ, Ἱστορία τῆς πάλαι Δακίας 3 (1819) 558 ἐπ. καί, ὁρθότερον, ὑπὸ Π. Ζέπου, Συνταγματικὸν Νομικόν, 239-243.
- Διαταγαὶ καὶ συνθηκαὶ τῆς ἐν Λιβόρνῳ ἐκκλησίας τῶν ὁρθοδόξων ἀνατολικῶν Γραικῶν (Ἑνετίσι). Πρβλ. Ν. Τωμαδάκη, ἐν ΕΕΒΣ 16, 97 ἐπ.
- Χάτιι σερίφ (δρισμός) τοῦ σ. Χαμήτ Α' διὰ τὰ προνόμια τῆς οὐγγροβλαχικῆς ἡγεμονίας, δοθὲν εἰς τὸν ὡς ἄνω βοεβόδαν, ἐδ. ὑπὸ Ἀθ. Κομνηνοῦ - Ὑψηλάντου, ἐνθ' ἀν. 541 ἐπ. (ἰδίως ἀρθρ. 6, 7, 8 καὶ 18), προσθέντος (σ. 546): «ἀπὸ αὐτὰ ὅλα μετὰ δύο χρόνους κατένα δὲν ἐφυλάχθη».
- Φιρμάνιον τοῦ αὐτοῦ, ὑπὲρ Δωδεκανήσου, ἐδ. ὑπὸ Μ. Καραβοκυροῦ, ἐν Ἑκ. Ἀλ. 32, 388 καὶ 397.
1776. «*Τόμος τῶν προικῶν*» τοῦ μ. Ἰωαννίνων Παῖσιου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, ἐν Ἑκ. Ἀλ. 8, 216 ἐπ. Πρβλ. σχετικῶς Κανονισμὸν προικῶν εἰς Λιασκοβίτζι τῆς Ἡπείρου, δημ. ὑπὸ Σπ. Λάμπρου, ἐν Ν. Ἑλλην. 10, 193 ἐπ.
- Πρακτικὸν 30 Ἀπριλίου ἱερατείου καὶ προεστῶν Μυκόνου, περὶ συντάξεως διαθηκῶν καὶ προικοσυμφώνων, ἐδ. ὑπὸ Ἰ. Βισβίζη, ἐν ΕΑΙΕΔ 5 (1954) 142 ἐπ.
1777. Τρίτη ἔκδοσις τῆς μεταφράσεως τῆς Ἑξαβίβλου, ὑπὸ Ἀλ. Σπανοῦ, ὁμοία πρὸς τὴν β' (πρβλ. ἔτη 1744 καὶ 1766).
1779. Κατάστιχον τῆς 2 Ἰανουαρίου τῆς συντεχνίας παντοπωλῶν Μοσχολέως, ἐδ. ἀποσπασματικῶς ὑπὸ Ν. Βέη, ἐν Β.Ν. Jahrb. 7, 526 ἐπ.
1780. *Καταστατικὸν Συντροφίας Ἀμπελακίων*, ἐδ. ἐν Ν. Ἑλλ. 14, 382 ἐπ. καὶ ὑπὸ Ἡλ. Γεωργίου, Ἱστορία καὶ συνεταιρισμός τῶν Ἀμπελακίων (Ἀθ. 1951) 26 ἐπ. Πρβλ. ἔτος 1795.
- «*Συνταγματικὸν Νομικόν* Περὶ εὐταξίας καὶ τοῦ καθήκοντος ἐκάστου τῶν κριτηρίων καὶ τῶν ὁφικίων τοῦ πριντζιπάτου τῆς Βλαχίας τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ πολιτικόν. Ὁδηγία τῆς εἰς τὸ ἐξῆς ἀποφάσεως τῶν εἰς τύπον ἥδη συλλεχθεῖσων ὑποθέσεων καὶ συμφωνία τῶν τοπικῶν ἐθίμων... Φιλοπονηθὲν παρὰ τοῦ... ἡγεμόνος... Ἰωάννου Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Ὑψηλάντη Βοεβόδα... Νῦν τύποις πρῶτον ἐκδοθὲν εἰς ρωμαϊκὴν καὶ πάτριον γλῶτταν...» Ἀνεδ. ὑπὸ Π. Ζέπου, Συνταγματικὸν Νομικόν (Ἀθ. 1936) 145-231. Πρβλ. Ἰ. Σούλη, ἐν ΑΙΑ 5, 70 ἐπ.
- 1781; *Ἐπιτομὴ τῶν ἱερῶν κανόνων*, τοῦ Νεοφύτου τοῦ Κανσοκαλυβίτου, ἐν χφ. 1457 καὶ 1458 ΕΒΕ, 11 ἑλλ. σχολείου Κορθίου Ἀνδρου, 295 Ἀκαδ. Ρουμανίας. Πρβλ. Κ. Δυοβουνιώτην, ἐν

- Ἐβδομηκονταπενταετηρίδι Ριζαρείου Ἑκκλ. Σχολῆς (Ἀθ. 1920) 1 ἐπ.
1782. Περὶ χορηγηθείσης ἀδείας εἰς τοὺς ἐν Ἰνδίαῖς ὁρθοδόξους νὰ ἔρχωνται εἰς γάμον μετὰ καθολικῶν καὶ ἀρμενισσῶν γυναικῶν· ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 265.
1785. «*Συνυποσχετικὸν τῶν Σμυρναίων*», ἐδ. ὑπὸ Τ. Κανδηλώρου, Ἰστ. τοῦ ἔθνομάρτ. Γρηγορίου τοῦ Ε' (Ἀθ. 1909) 12 ἐπ.
- 1785; *Πανδέκτης Νικολάου Καρατζᾶ* (1745-1791) ἐν χφ. κατεχομένῳ ὑπὸ Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, περιγράψαντος τὸ χφ. καὶ ἐκδόσαντος πίνακα περιεχομένων καὶ τινὰ ἀποσπάσματα τοῦ κειμένου ἐν π. Ἑκκλ. Φάρος 6, 81-111.
- 1785; *Νομικὸν* τοῦ ἐπ. Καμπανίας Θεοφίλου, ἐδ. ἀποσπασματικῶς καὶ μετ' αὐθαιρέτων προσθαφαιρέσεων, ὑπὸ Ἑλ. Ταπεινοῦ καὶ Κ. Βασιλειάδου, ὑπὸ τὸν τίτλον: *Νομικὸν Πρόχειρον* (Κ/πολις 1887). Χφ. ΕΒΕ 2120, 2385 καὶ 2684, Κοζάνης 99 καὶ Δημητσάνης 96. Πρβλ. *Delineatio* 94· ἐν τῷ Βρεβίῳ μητρ. Θεσσαλονίκης: Ἀποκρίσεις τοῦ Θεοφίλου· πρβλ. Heimbach, ἐν Ersch-Gruber, *Enzykl.* τ. 87, σ. 50. Κατὰ τὸν Γ. Ζαβίραν, Νέα Ἑλλάς (1872) 311, τὸ *Νομικὸν* «ἐμποδίσθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας»· ταῦτο βεβαίῳ καὶ ὁ Zachariä, *Reise in d. Orient* (1840) 205.
1787. «*Συλλογὴ πάντων τῶν ἱερῶν καὶ θείων Κανόνων* τῶν τε ἁγίων Ἀποστόλων καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἅμα δὲ καὶ τοπικῶν, σὺν τοῦτοις καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων Πατέρων τῶν κατ' ἰδίαν ὁροθετησάντων καὶ ὑπὸ Συνόδων οἰκουμενικῶν ἢ τοπικῶν θεωρηθέντων. Συλλεχθέντες ἐκ διαφόρων βιβλίων καὶ τυπωθέντες... αψιζ' Ἑνετίησι...» Ἐν τῷ προοιμίῳ ὁ ἱερομ. Ἀγάπιος γράφει: «ἀπατάσθαι πολλοὺς ὑπὸ πολλῶν καὶ διαφόρων χειρογράφων τινῶν Κανονικῶν, μύθους ὀθνεῖους μᾶλλον ἢ κανόνας θείους ἐχόντων». Πρβλ. *Delineatio* 95 ἐπ.
- Ὅροι καὶ διαταγαὶ τοῦ Γένους καὶ τῆς ἀδελφότητος τῶν Γραικῶν εἰς τὴν πόλιν καὶ λιμένα ἐλεύθερον τοῦ Τριεστίου... Ἑνετίησιν.
1789. Ἐγκύκλιος ἐπισκόπου Κοζάνης Θεοφίλου, κατὰ τοῦ στολισμοῦ τῶν γυναικῶν, τῆς 10 Νοεμβρίου, ἐδ. ὑπὸ Μ. Καλινδέρη, Τὰ λυτὰ ἔγγραφα τῆς Δημ. Βιβλ. Κοζάνης (Θεσσαλονίκη 1951) 90 ἐπ.
- Βεράτιον ὑπὲρ πΚ Νεοφύτου τοῦ Ζ', ἐδ. ὑπὸ Μ. D'O'hsson, *Tableau général de l'empire Ottoman* 5 (1824) 123.
- Φιρμάνιον ὑπὲρ μ. Θεσσαλονίκης Γερασίου, ἐδ. ὑπὸ Μ. Καλινδέρη, ἔνθ' ἄν. 78 ἐπ.
1790. Πατριαρχικὸν Γράμμα, δι' οὗ δίδεται εἴδησις περὶ τοῦ ἐκδοθέντος φιρμανίου διὰ τὸ «μέκι» τῶν τουρκικῶν «νικιαχίων» ἀπὸ τοῦς ραγιαδες, μνημονεύεται ὑπὸ Γεδεών, ἐν Ἑκ. Ἀλ. 20, 144.

1792. Ἐγκύκλιος τοῦ καπουδᾶν πασᾶ Χουσεῖν, πρὸς τοὺς προεστῶτας καὶ κατοίκους τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, δι' ἧς παρέχει συμβουλὰς περὶ εὐταξίας καὶ εὐνομίας, ἔδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἐν π. Ἑλληνικά 10, 324 ἐπ.
- Χάτι Χουμαγιούν, ἀπαγορεῦον τὸν διορισμὸν ραγιάδων ὡς προξένων καὶ ὑποπροξένων ξένων Δυνάμεων, ἔδ. ἐν ΑΚΥ 1, 17 ἐπ.
- Διαταγὴ τοῦ καπουδᾶν πασᾶ Χουσεῖν πρὸς τοὺς Ὑδραίους: νὰ τηρεῖται ἡ συνθήκη τοῦ τόπου νὰ συμμετέχουν ἀναλόγως οἱ σύντροφοι εἰς τὰς ζημίας τῶν καϊκιῶν, ἔδ. ἐν ΑΚΥ 1, 47 ἐπ.
- Φιρμάνιον σ. Σελήμ Γ' περὶ δίκης ἱερέων ζώντων ἐν Μοναῖς, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 55 ἐπ.
- Κῶδιξ «*διὰ τὴν... διόρθωσιν τῶν προικίων*», μ. Παραμυθίας, ἔδ. ὑπὸ Δ. Α. Παναγιωτίδου, ἐν ΠΕΦΣΚ 27 (1900) 308 ἐπ.
1793. Ἐξάβιβλος τοῦ Ἀρμενοπούλου, κατὰ μετάφρασιν Σπανοῦ, δ' ἔκδοσις, ὁμοία πρὸς τὴν β' (πρβλ. ἔτη 1744, 1766 καὶ 1777).
- «*Δικανικὴ Τέχνη*» τοῦ Δημ. Καταρτζή-Φωτιάδου, ἔδ. ὑπὸ Δημ. Β. Οἰκονομίδου, ἐν ΕΑΙΕΔ 3 (1950) 17-59' τὸ κείμενον: 26-54.
- Ἐγκύκλιος τοῦ καπουδᾶν πασᾶ Χουσεῖν, πρὸς τοὺς προεστῶτας τῆς νήσου Πάτμου, ἔδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἔνθ' ἀν. 10, 326 ἐπ.
- Φιρμάνιον τοῦ ἰδίου, περὶ ἐλευθέρως ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων τῶν ἱερέων, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 49-51.
1794. «*Νομοκάνων πρόχειρος*» ἱερέως Γεωργίου Ἀθανασίου Ραμματαῖ, ἐν χφ. 98 Μ. Ξενοφῶντος (Ἀθω), μνημονεύεται ὑπὸ Γεδεών, ἐν Ἑκ. Ἀλ. 8, 8.
- Φιρμάνιον σ. Μουσταφᾶ ὑπὲρ Μετσόβου, ἔδ. ὑπὸ Β. Δ. Σκαφιδᾶ, ἐν π. Ἡπειρ. Ἑστία 1 (1952) 658 ἐπ.
- 1794-1803. «*Ὁ [μ. Λαρίσης] Διονύσιος... κατώρθωσε νὰ ἐκδοθῇ... διάταγμα σουλτανικόν, κυρτωτικόν τῶν διαθηκῶν τῶν ἀποθνησκόντων ἀτέκνων*»· πρβλ. Π. Κοντογιάννη, ἐν π. Ἀθηνᾶ 18, 151.
1795. Συμφωνητικὸν Συνεταιρισμοῦ Ἀμπελακίων, τῆς 1 Ἰανουαρίου, ἔδ. ἐν γαλλ. μεταφράσει ὑπὸ F. Boulanger, Ambélaquia ou les associations et les municipalités helléniques... (Paris 1875) 53 ἐπ. καὶ ἐν ἑλλ. μεταφράσει ὑπὸ Ἡλ. Γεωργίου, ἔνθ' ἀν. (ἔτος 1780) 31 ἐπ.
1796. Ἐγκύκλιος 19 Ἰανουαρίου, ἐπισκόπου Κοζάνης, περὶ προικός, μεσιτῶν γάμου καὶ διαθηκῶν, ἔδ. ὑπὸ Μ. Καλινδέρη, ἔνθ' ἀν. 93 ἐπ.
- Τόμος Συνοδικὸς πΚ Γερασίμου τοῦ Γ', ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 295.

- 12 Μαΐου. Πρακτικὸν προκρίτων Ἄνδρου, ἐπὶ θέματος κληρον. διαδοχῆς, ἔδ. ὑπὸ Δ. Πασχάλη, ἐν ΑΟΚΕ 5, 168 ἐπ.
- 1797. Γραπτὰ ἔθιμα Σαντορίνης - Ἀνάφης, ἔδ. ἐν JGR 8, 503 ἐπ.
- Γράμμα πΚ Γρηγορίου Ε', περὶ ἀπαγορεύσεως... συντεκνίων εἰς ἱερομονάχους, ἐν χφ. Κώδικι μ. Παροναξίας (σ. 39 - 42)· πρβλ. Π. Ζεργλέντου, Πατριαρχῶν γράμματα διατακτικά, 99.
- Ἐγκύκλιος τοῦ ἰδίου πρὸς Δωδεκανησίους, περὶ γάμου, ἔδ. ὑπὸ Θεοτοκά, 193.
- 1798. Διάταξις τοῦ ἰδίου, περὶ προικοδοσιῶν, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 305.
- Σημείωμα τοῦ ἰδίου, περὶ δικαστ. ἐξουσίας μητροπολιτῶν κλπ., ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Σημείωσις 160.
- Ἐγκύκλιος τοῦ ἰδίου, περὶ τοῦ μὴ εὐλογεῖν γάμους «παρ' ἐνορίαν», ἔδ. ὑπὸ Θεοτοκά, 194.
- Διάταξις ἰδίου, περὶ ἀρραβῶνος, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 311.
- 1799. Φιρμάνιον περὶ ἀπηγορευμένων γάμων: «*να προστάζουν τοὺς ἱμάμηδες τῶν μαχαλάδων νὰ μὴ κοῦδίζουν νικιάχι εἰς τοὺς ρωμαίους*», μνημονεύεται ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα σ. ε'.
- Ἐγκύκλιος τοῦ καπουδᾶν πασᾶ Χουσεῖν, πρὸς τοὺς προεστώτας τῆς Πάτμου, ἔδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἐνθ' ἄν. 10, 328 ἐπ.
- 10 Δεκεμβρίου. Ἐγγραφον προεστώτων καὶ γερόντων Ἄνδρου πρὸς Κυβέρνησιν: «*να μὴν ἤθελε χαλαστῇ ἡ τοπικὴ μας συνήθεια... ὅπου ἔχομε νὰ λαβαίνομε ἢ καὶ νὰ χρεωστοῦμε, πληρώνομε κατὰ τὴν δολογία μας*», ἔδ. ὑπὸ Δ. Πασχάλη, ἐν ΑΟΚΕ 5, 173.
- 1800. «*Κανονικὸν* ἦτοι οἱ θεῖοι Κανόνες τῶν ἁγίων καὶ πανσέπτων Ἀποστόλων τῶν τε Οἰκουμενικῶν καὶ τοπικῶν Συνόδων καὶ τῶν κατὰ μέρος θεοφόρων Πατέρων. Ἐν ἐπιτομῇ συνειλεγμένοι παρὰ Χριστοφόρου μοναχοῦ τῆς... προδρομικῆς Σκήτεως, ὅφ' οὗ καὶ σημειώσεις ἐκ διαφορῶν ἱερῶν διδασκάλων εἰς αὐτὸ συνερανισθεῖσαι προσετέθησαν. Ἐν τῷ τοῦ Πατριαρχείου Κ/πόλεως τυπογραφείῳ». Πρβλ. Delineatio 97.
- «*Πηδάλιον* τῆς νοητῆς νηός, μιᾶς ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησίας, ἦτοι ἅπαντες οἱ ἱεροὶ καὶ θεῖοι Κανόνες τῶν τε ἁγίων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων. Τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν Συνόδων. Τῶν τοπικῶν καὶ τῶν κατὰ μέρος θείων Πατέρων, ἑλληνιστὶ μὲν, χάριν ἀξιοπιστίας, ἐκτιθέμενοι, διὰ δὲ τῆς καθ' ἡμᾶς κοινοτέρας διαλέκτου, πρὸς κατάληψιν τῶν ἀπλουστέρων ἐρμηνευόμενοι, παρὰ Ἀγαπίου ἱερομονάχου καὶ Νικοδήμου μοναχοῦ. Καὶ μετ' ἐπιμελείας ἀνακριθέντες καὶ διορθωθέντες... παρὰ τοῦ... Δωροθέου [Πρωτοῦ]. Νῦν πρῶτον τύποις ἐκδοθέντα... Ἐν

- Λειψία... ». Ἀνατυπώσεις: ἐν Ἀθήναις 1841 καὶ 1886 καὶ ἐν Ζακύνθῳ 1864. Αἱ ἀνατυπώσεις αὗται παρέλειψαν τὰς ἐν ὑποσημειώσεσι παρατηρήσεις τοῦ ἐπιστατήσαντος τὴν ἀρχικὴν ἔκδοσιν ἱερομον. Θεοδωρήτου, παρατηρήσεις θεωρηθείσας ἐξαλειπτέας ὑπὸ τοῦ πΚ Νεοφύτου, διὰ Γράμματός του, κατ' Αὐγουστον 1802.
- *Συνθήκη* 21 Μαρτίου μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Τουρκίας περὶ τινων πόλεων τῆς Ἡπείρου καὶ Ἑπτανήσου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Σημείωσις 80 ἐπ. Πρβλ. Α. Βρέκωση, ἐν Ἡπ. Χρ. 3, 272 ἐπ.
- Δύο ἐγκύκλιοι τοῦ καπουδὰν πασᾶ Χουσεῖν, πρὸς τοὺς προεστῶτας Πάτμου, ἐδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἐνθ' ἀν. 10, 330 ἐπ.
1803. *Costituzione della Repubblica settinsulare*. Corfù 24 Novembre. Ἡ ἐλλ. μετάφρασις ἐδ. ὑπὸ Δημ. Βενιέρη, τὸ 1804, ὑπὸ τὸν τίτλον: « *Κατάστασις τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας...* Ἐν Τριεστίῳ... ».
- Σουλτ. ὁρισμὸς ἀπαγορεύων διορισμὸν τῶν ραγιαδων, εἰς θέσιν προξένου ἢ ὑποπροξένου ξένης Δυνάμεως, οὐδὲ παροχὴν εἰς τούτους ἰδιότητος προστατευομένου· ἐπίσης ἀπαγορεύει ἀγορὰν ἀκινήτων ὑπὸ ξένων· ἐπίσης ὁρίζει, ὅτι ἐπὶ μικτῶν γάμων, τὰ τέκνα τῆς ἐλληνίδος γυναικὸς δὲν κτῶσι τὴν ὑπηκοότητα τοῦ ἀλλοδαποῦ πατρός, ἀλλὰ θεωροῦνται ραγιαδες· ἐδ. ὑπὸ Π. Μ. Κοντογιάννη, ἐν π. Ἀθηνᾶ 29 (1917) 217 ἐπ.
- Διάταξις πΚ Καλλινίκου Ε', « *διαίτησις κληρονομικῶν δικαίων* », ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 81.
- Δύο ἐγκύκλιοι (29 Αὐγούστου καὶ 25 Ὀκτωβρίου) ἐπ. Κοζάνης Θεοφίλου, κατὰ τοῦ στολισμοῦ τῶν γυναικῶν, ἐδ. ὑπὸ Μ. Καλινδέρη, ἐνθ' ἀν. 97 ἐπ.
- *Regolamento ecclesiastico* risguardante il clero ortodosso della serenissima Repubblica settinsulare. In Corfù. Ἡ ἐλλ. μετάφρασις ἐδ. τὸ 1805, ὑπὸ τὸν τίτλον: « *Διάταξις ἐκκλησιαστικῆ ἀφορῶσα τὸν ὁρθόδοξον κληρὸν τῆς Ἑπτανήσου*. Κερκύρα... ».
- Καταστατικὸν τοῦ ἑσναφιοῦ τῶν ἀμπατζήδων Φιλιππουπόλεως, ἐδ. ὑπὸ Κ. Μ. Ἀποστολίδου, ἐν π. Θρακικά 2 (1931) 329· πρβλ. τοῦ ἰδίου, ἐν ΑΘΛΓΘ 3 (1936-1937) 145-195 καὶ 7 (1940-1941) 9-65.
1804. *Ναυτικὸς νόμος Ὑδρας*, ἐδ. ὑπὸ Γ. Κριεζῆ, Ἱστορία τῆς νήσου Ὑδρας (Πάτραι 1860) 72 ἐπ. Πρβλ. ἐν τούτοις Ι. Μανιατοπούλου, Τὸ ναυτικὸν δίκαιον τῆς Ὑδρας (Ἀθ. 1939) 16 ἐπ.
1805. *Κωνσταντίνου Ἀρμενοπούλου* Κριτοῦ Θεσσαλονίκης Πρόχειρον, τὸ λεγόμενον ἢ *Ἐξάβιβλος...* Ἐνετίσιν. Παρὰ Πάνφ Θεοδοσίου. Ἐκδοσις ὁμοία πρὸς τὴν τοῦ Γλυκὸ τοῦ 1766.
- « *Συμφωνητικὸν γράμμα* » τοῦ ἑσναφιοῦ τῶν ἀμπατζήδων Φιλιπου-

- πόλεως, τῆς 29 Ἰουνίου, ἐδ. ὑπὸ Κ. Μ. Ἀποστολίδου, ἐν π. Θρακικά 3, 329 ἐπ. Πρβλ. τοῦ ἰδίου, ἐν ΑΘΛΓΘ 3, 145 ἐπ.
1806. 10 Δεκεμβρίου. «*Ἀρθρα κεφαλαιώδη τοῦ ἐν Σμύρνῃ συστήματος τῶν ρωμαίων πραγματευτῶν*», ἐδ. ὑπὸ Ν.Σ.Γ., ἐν π. Ὅμηρος 6 (1878) 58 - 60.
1808. Γραπτὰ ἔθιμα Φολεγάνδρου, ἐδ. ἐν JGR 8, 522.
- Ἐγκύκλιος τοῦ καπουδᾶν πασᾶ Γαζῆ Σελίχ, πρὸς τοὺς προεστώτας τῆς νήσου Πάτμου, ἐδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἐνθ' ἄν. 10, 334 ἐπ.
 - Ἐγκύκλιος τοῦ καπουδᾶν πασᾶ Ραμᾶς Ἀβδούλ, πρὸς τοὺς κατοίκους πέντε νήσων τοῦ Αἰγαίου, ἐδ. ὑπὸ τοῦ ἰδίου, ἐνθ' ἄν. 10, 335 ἐπ.
1809. Ἐγκύκλιος πΚ Ἱερεμίου Δ', τῆς 11 Δεκεμβρίου, πρὸς τοὺς ἐπισκόπους, περὶ εἰσπράξεως τῶν ὀφειλομένων ἐτησίων εἰσφορῶν τῶν Μονῶν πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον. Εἰς 4^{ον} (ἐν ΙΕΕΕ 1589).
1810. Γραπτὰ ἔθιμα Νάξου, ἐδ. ἐν JGR 8, 523 - 558. Πρβλ. Ἰακ. Βισβίτζη, Ἡ πολιτικὴ δικαιοσύνη κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν (Ἀθ. 1941) 188 ἐπ., Ν. Πανταζοπούλου, Ἀπὸ τῆς λογίας παραδόσεως εἰς τὸν ἀστικὸν κώδικα (Ἀθ. 1947) 109 σημ. 48, Α. Κατσουροῦ, Συμβολὴ στὴ μελέτη τῶν ἐθίμων τῆς Νάξου, ἐν π. Ναξιακὸν Ἀρχεῖον 1, 8 ἐπ. Τὰ γραπτὰ ταῦτα ἔθιμα φαίνεται, ὅτι οὐδέποτε ἴσχυσαν· πρβλ. Ἀπάντησιν Δημογεροντίας Νάξου, δημ. ὑπὸ Ι. Βισβίτζη, ἐν ΕΑΙΕΔ 3, 168 ἐπ.
- Διάταξις πΚ Ἱερεμίου, «*προικοδοσιῶν ὅροι καὶ κανόνες*», ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 129.
 - Κήρυγμα τοῦ Διοικητοῦ Κερκύρας, τῆς 16 Ὀκτ., περὶ διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῶν ναῶν καὶ μονῶν τῆς νήσου. (Μονόφυλλον ἔντυπον, ἐν Ἀρχ. Ἰονίου Γερουσίας).
 - Κανονισμοὶ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ Κλήρου τῶν Ἰονικῶν νήσων. Εἰς 8^{ον}. (ἐν ΓΑΚ. Ἀρχ. Βλαχογιάννη 55, 967).
 - Διάταξις πΚ Ἱερεμίου, περὶ προικοδοσιῶν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 134.
 - Ἀχίναμὲς σ. Μαχμοῦτ Β' ὑπὲρ Ἀλβανιτοχωρίου (παρὰ τὸ Τύρνοβον) Βουλγαρίας, ἐδ. βουλγαριστὶ ὑπὸ Σβ. Τζόνεβ, Ἱστορία τῆς πόλεως Γκόρνα Ὁρικοβίτσα καὶ τῶν περιχώρων τῆς Λέσκοβετς καὶ Ἀρμπάνασι (Τύρνοβον 1932) σ. 29. Πρβλ. Κ. Ἀμαντον, ἐν ΠΑΚ 10, 45.
1812. Συμπληρωματικὰ γραπτὰ ἔθιμα Σύρου, ἐδ. ἐν JGR 8, 501 ἐπ.
- Διαταγὴ τοῦ Χουρσὲτ Μεχμέτ καπουδᾶν πασᾶ, πρὸς τοὺς προεστώτας Νάξου, περὶ τοῦ καταβλητέου φόρου, ἐδ. ὑπὸ Π. Ἰωάννου, ἐν π. Ἑλληνικά 5, 218 ἐπ.

- Διάταξις πΚ Ἱερεμίου, περὶ πολυτελείας, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 142.
- « *Κόπια τῶν τοπικῶν συνηθειῶν τῆς Πάτμου, ὅταν ἔρχεται βοεβόδας* », ἐδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἐνθ' ἄν. 10, 336 ἐπ.
- 1813. Ἐγκύκλιος τοῦ καπουδάν πασᾶ Χουρσὴτ Μεχμέτ πρὸς τοὺς πατμίους, ἐδ. ὑπὸ Μ. Μαλανδράκη, ἐνθ' ἄν. 10, 339 ἐπ.
- *Σύστημα ἢ Διαταγαὶ κατὰ ψῆφον ἀπάσης τῆς συνελεύσεως τῆς ἐν Μακεδονίᾳ πόλεως Μελενίκου, πρὸς πλείονα ἀφορῶσαι βελτίωσιν τῶν ἐν αὐτῇ θείων οἰκῶν, σχολῶν τε καὶ νοσοκομείων καὶ τῆς τῶν ἐνδεῶν ἀπάντων φιλανθρωποτέρας οἰκονομίας τε καὶ κηδεμονίας.* Ἐν Βιέννῃ... »
- Διάταξις πΚ Κυρίλλου Γ', κατὰ προικοδοσιῶν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 145.
- Ἐγκύκλιος ἀρχιμ. Ἀλεξανδρείας πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς τῶν Ἰνδιῶν, ὑπὲρ ἀναρρύσεως αἰχμαλώτων, ἐδ. ἐν Δελτίῳ πατρ. Βιβλιοθήκης Ἀλεξανδρείας 2 (1949) ἀριθ. 4, σ. 9.
- Τὰ ἐσνάφια ἐν Καῖρῳ, αὐτόθι 2 (1949) ἀριθ. 2, σ. 1-3.
- Ὁ ἐπίσκοπος Δελβίνου τῆς Ἡπείρου Γαβριὴλ ἠῤῥησε τὰ δικαιώματα τοῦ γάμου ἀπὸ 60 παράδες εἰς 3 γρόσια' πρβλ. Θ. Μπαμίχα, ἐν Ἡπ. Χρ. 5, 65.
- 1814. Διάταξις πΚ Κυρίλλου, περὶ κωλυμάτων γάμου, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 149.
- 1815. Φιρμάνιον σ. Μαχμούτ, καθορίζον προνόμια ἐπ. Σερβίων - Κοζάνης, ἐδ. ὑπὸ Α. Σιγάλα, ἐν π. Μακεδονικά 1, 284.
- 1816-1817. Κώδιξ πολιτικὸς τοῦ πριγκιπάτου τῆς Μολδαβίας. Μέρος Α' ἐν Ἱασίῳ 1816. Μέρος Β' 1816. Μέρος Γ' 1817. Ἀνεδημοσιεύθη ἐν JGR 8, 1-355. Περὶ τῶν πηγῶν τοῦ Κώδικος τούτου, βλ. Κ. Τριανταφυλλόπουλον, ἐν π. Revista istorica romana 1 (1931) 32 ἐπ.
- 1817. « Ὁ ἐμπορικὸς Κώδιξ τῆς Γαλλίας μεταφρασθεὶς ἐκ τοῦ γαλλικοῦ πρωτοτύπου... παρὰ Νικολάου τοῦ Παπαδοπούλου, παρ' οὗ προσενεχθεὶς τῷ ἐν Κ/πόλει ἐντιμοτάτῳ συστήματι τῶν ἑλληνορωμαίων ἐμπόρων... τύποις ἐκδίδεται. Ἐν Βιέννῃ... »
- Costituzione degli Stati Uniti delle Isole Ionie... Corfù. Ἡ ἑλλ. μετάφρασις, ὑπὸ Πλάτωνος Πετρίδου, ἐδ. τὸ 1818, ὑπὸ τὸν τίτλον: « *Πολίτευμα τῶν ἐνωμένων ἐπαρχιῶν τῶν Ἰωνικῶν νήσων... Κερκύρα...* ». Ἀνεδημοσιεύθη τὸ 1855, ὑπὸ τὸν τίτλον: « *Σύνταγμα τοῦ Ἰονίου Κράτους τῶν 1817, ὡς νῦν ὑπάρχει μετερρρυθμισμένον... Κερκύρα* », κατὰ μετάφρασιν Μιχαήλ Σ. Ἰδρωμένου.
- 1818. Νομοθεσία τοῦ Ὑψηλοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου Αὐθέντου καὶ Ἡγε-

- μόνος πάσης Ουγγροβλαχίας κυρίου κυρίου *Ἰωάννου Καρατζᾶ*, βοεβόδα. *Ἐν Βιέννῃ...*». *Ἀνετυπώθη* ἐν JGR 8, 357-440.
- *Νόμος Ὑδρας*, ἐδ. ἐν AKY 6, 42 ἐπ. Πρβλ. *Ι. Μανιατοπούλου*, *ἔνθ' ἄν.* (ἔτος 1804) 18 ἐπ.
- *Ἐγγραφον τῆς 10 Μαΐου*, ἐκ 14 ἄρθρων, περὶ διοικητικῆς ὁργανώσεως κοινότητος Κάστρου τῆς Νάξου, ἐδ. ὑπὸ Μιχ. *Ι. Μαρκόπουλου*, ἐν π. *Ἑστία* 1892 Β' 333 ἐπ.
1819. *Δύο διατάξεις πΚ Γρηγορίου Ε'*, περὶ γάμου ἱεροδιακόνου, ἐδ. ὑπὸ *Γεδεών*, *Καν. Διατ.* Β' 155 καὶ 571.
- *Ἐτερον σιγίλλιον τοῦ ἰδίου*, περὶ ἀπαγορεύσεως μικτῶν γάμων, ἐδ. ὑπὸ *Ἀνθίμου Ἀλεξοῦδη*, ἐν ΔΙΕΕΕ 4 (1892) 268 ἐπ. καὶ ἄνεδ. ὑπὸ *Ν. Βέη*, ἐν ΤΑ 369.
- *Ἀπόφασις προεστώτων Αἰγίνης*, περὶ τῶν προσφευγόντων εἰς τὴν τουρκικὴν δικαιοσύνην, ἐδ. ὑπὸ *Ἰω. Λυκούρη*, *Ἡ διοίκησις καὶ δικαιοσύνη τῶν τουρκοκρατουμένων νήσων* (Ἀθ. 1954) 328 ἐπ.
1820. *Κωνσταντίνου Ἀρμενοπούλου...* ἡ *Ἐξάβιβλος* εἰς κοινήν γλῶσσαν... *Ἐκδοσις πρώτη...* *Ἐν Βενετίᾳ* ἐν τῇ τυπογραφίᾳ Πάνου Θεοδοσίου». Πράγματι ζ' ἔκδοσις· πρβλ. ἔτη 1744, 1766, 1777, 1793 καὶ 1805. Εἶναι ἡ τελευταία ἔκδοσις τῆς μεταφράσεως τοῦ *Ἀλεξίου Σπανοῦ*.
- *Γαλλικὸς ἐμπορικὸς κώδεξ* μεταφρασθεὶς εἰς τὴν καθομιλουμένην ἡμῶν διάλεκτον παρὰ Θ[εοδώρου] Ρ[άκου]. *Ἐν Παρισίοις...*
1821. *Φιρμάνιον σ. Μαχμούτ Β'* ὑπὲρ μ. *Ἀγαθουπόλεως Ἡσαΐα*, ἐδ. ὑπὸ *Ἀντ. Ἀναγνωστίδου*, ἐν π. *Δωδεκανησιακὴ Ἐπιθεώρησις* 2 (1948) 166 ἐπ.
1822. *Ὁργανικὸς νόμος (Σύνταγμα τῶν Ἀρμένων Κρήτης)*, ἄρθρ. κθ': «ἕως οὗτου νὰ ἐκδοθῶσι νόμοι εἰς τὰ πολιτικὰ καὶ ἐγκληματικά κριτήρια, θέλουν εἶναι εἰς χρῆσιν οἱ νόμοι τῶν ἀειμνήστων ἡμῶν αὐτοκρατόρων». Ἐδ. ὑπὸ *Κ. Κριτοβουλίδου*, *Ἀπομν.* 120 ἐπ.
- *Προσωρινὸν Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος* (Ἐπιδάυρου). *Ἄρθρ. ἡ'*: «Ἄχρι τῆς κοινοποιήσεως τῶν εἰρημένων Κωδίκων αἱ πολιτικαὶ καὶ ἐγκληματικαὶ διαδικασίαι βάσιν ἔχουσι τοὺς νόμους τῶν ἀειμνήστων χριστιανῶν ἡμῶν αὐτοκρατόρων καὶ τοὺς παρὰ τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος ἐκδιδόμενους νόμους· διὰ δὲ τὰ Ἐμπορικά, ὁ ἐμπορικὸς τῆς Γαλλίας Κώδεξ μόνος ἰσχύει εἰς τὴν Ἑλλάδα».
- *Φιρμάνιον περὶ τῶν προνομίων μ. Βεροίας*, ἐδ. ὑπὸ *Π. Ζέπου*, ἐν ΑΙΑ 11, 75 ἐπ.
1823. *Νόμος τῆς Ἐπιδάυρου* (Προσωρινὸν Πολίτευμα Ἀστρους), ἄρθρ. π': «ἄχρι δὲ τῆς κοινοποιήσεως τῶν εἰρημένων Κωδίκων, κατὰ μὲν

- τὰ Ἑγκληματικά καὶ Πολιτικά ἰσχύουσιν οἱ Νόμοι τῶν ἡμετέρων ἀειμνήστων χριστιανῶν Αὐτοκρατόρων τῆς Κ/πόλεως, τὸ ἀπάνθισμα τῶν Ἑγκληματικῶν τῆς Β' Ἑθνικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων, καὶ οἱ ἀπὸ τὴν διοίκησιν ἐκδιδόμενοι Νόμοι, κατὰ δὲ τὰ Ἐμπορικά ἰσχύει μόνος τῆς Γαλλίας ὁ Ἐμπορικὸς Κώδης ».
- Φιρμάνιον, ὑπὲρ μ. Κρήτης Καλλινίκου, ἐδ. ὑπὸ Γ. Ι. Οἰκονομί-
δου, ἐν π. Χριστ. Κρήτη 2 (1913) 237-245.
1824. *Κῶδις τῶν νόμων*. Φυλλάδιον Α'. Ἐκ τῆς ἐν Ὑδρᾷ Τυπογραφίας.
Εἰς 16ον. Περιέχει: Ἀπάνθισμα τῶν Ἑγκληματικῶν.
- *Νόμος τῆς Ἐπιδαύρου* ἦτοι προσωρινὸν πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος...
Ὑδρα... » εἰς 16ον.
1827. *Διάταξις* πΚ Ἀγαθαγγέλου, περὶ προικοδοσιῶν, ἐδ. ὑπὸ Γεδεών,
Καν. Διατ. Α' 314.
- Βεράτιον μ. Πάφου Χαρίτωνος, ἐδ. ἐν π. Κυπριακὰ Χρονικὰ 5, 5 ἐπ.
- « *Διαταγαὶ γάμων καὶ προικοδοσιῶν*. Ὅροι καὶ κανόνες. Ἐν τῷ τοῦ
Πατριαρχείου τῆς Κ/πόλεως τυπογραφείῳ » εἰς 4ον.
- *Πολιτικὸν Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος* (Τροιζήνος). Ἀρθρ. 99: « Ἡ
Βουλὴ χρεωστεῖ νὰ φροντίσῃ διὰ νὰ συνταχθῶσι Κώδικες, Πολιτι-
κὸς Ἑγκληματικὸς καὶ Στρατιωτικὸς, ἔχοντες ἰδιαιτέραν βάσιν τὴν
Γαλλικὴν Νομοθεσίαν. » Ἀρθρ. 134: « Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία δικά-
ζει κατὰ τοὺς γραπτοὺς νόμους τοῦ ἔθνους ». Ἀρθρ. 142: « Ἐως
ὅτου δημοσιευθῶσι Κώδικες... οἱ Βυζαντινοὶ Νόμοι, τὸ Ἀπάνθι-
σμα τῶν ἐγκληματικῶν... καὶ οἱ παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας δη-
μοσιευόμενοι νόμοι ἔχουν ἰσχύν » εἰς δὲ τὰ ἔμπορικά ἰσχὺν νόμου
ἔχει ὁ ἔμπορικὸς τῆς Γαλλίας Κώδης ».
- « *Ἐκθεσις σαφεστέρα τῶν... περὶ προικῶν κεφαλαίων* » τῆς μ. Παρα-
μυθίας, ἐδ. ὑπὸ Δ. Α. Παναγιωτίδου, ἐν ΠΕΦΣΚ 27, 309 ἐπ.
(πρβλ. ἔτος 1792).
- *Διονυσίου Πύργου τοῦ Θετταλοῦ, Νομικὸν βιβλίον κατ' ἀλφά-
βητον*, εἰς εἴκοσι βιβλία, Θεωρητικόν, Δικανικόν καὶ Ἐκκλησιαστι-
κόν, ἐκ τῆς Ἐξαβίβλου καὶ τοῦ Μολδαβικοῦ Κώδικος τοῦ Καλλι-
μάχῃ βλ. Δ. Πύργου, Ἀριθμητικὴ (Νάυπλ. 1828) 45' πρβλ. Π.
Ζέπου, Ἡ νεωτέρα ἑλλην. ἐπιστήμη τοῦ Ἀστ. Δικαίου (Ἀθ.
1954) 14, σημ. 7 καὶ Ἰακ. Βισβίτζη, ἐν ΑΙΕΔ 6 (1955) 1-7.
Ἡ τύχη τοῦ γφ. ἄγνωστος.
1828. Ἐγγραφον τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Συμμάχων Αἰλῶν, ἀπευθυνου-
σῶν 28 ἐρωτήματα καὶ ζητουσῶν τὴν λύσιν των (τῆς 9 Ὀκτ.), ἐδ.
ἐν Correspondance du Comte Capodistria, τ. 4, 460 ἐπ. καὶ
(ὀρθότερον) ὑπὸ Α. Μάμουκα, Τὰ κατὰ τὴν ἀναγέν. τῆς Ἑλλά-
δος, τ. 11, 236 ἐπ. καί: Ἀπάντησις τοῦ Πανελληνίου διὰ τοῦ Κα-

ποδίστρια (τῆς 18/30 Ὀκτ.) ἐν Correspondance, τ. 4, 455 ἐπ. καὶ Μάμουκα, ἐνθ' ἀν. 11, 245 ἐπ. Ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέροντα τὰ ὑπ' ἀριθ. 24-28 ἐρωτήματα. Αἱ ἀπαντήσεις τῆς Κυβερνήσεως οὐχὶ πάντοτε ἀκριβεῖς (πρβλ. Δ. Καμπούρογλου, Ἱστορία τῶν Ἀθηναίων, 2, 56 ἐπ.).

— Κατάστροφαις τῶν ἑκπαλασιουροντίων τοῦ βηλαετίου Ζαγορίου, ἐδ. ὑπὸ Ἰ. Λαμπρίδου, Ἡπ. Μελετήματα, Θ' 82 ἐπ. καὶ ὑπὸ Π. Βιζοκίδου, ἐν Ἡπ. Χρ. 2, 33 ἐπ. Ἀνεδ. ὑπὸ Δ. Ζώτου, Ἡ δικαιοσύνη εἰς τὸ Κράτος τοῦ Ἀλῆ πασᾶ (Ἀθ. 1938) 56 ἐπ.

— Ψήφισμα ΙΘ' τῆς 15 Δεκ. τοῦ Κυβερνήτου (Μάμουκα, ἐνθ' ἀν. 11, 505 ἐπ.) ἀριθρ. 38: «Τὰ δικαστήρια ἀκολουθοῦν εἰς μὲν τὰ πολιτικά, τοὺς νόμους τῶν αὐτοκρατόρων, περιεχομένους εἰς τὴν πρόχειρον Ἐξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου, εἰς δὲ τὰ ἔμπορικά, τὸν τῆς Γαλλίας ἔμπορικὸν κώδικα».

1829. Συνθήκη Ἀδριανουπόλεως.

1830. Πράξις ὑπ' ἀριθ. 64 τῆς 4 Φεβρ. Α': «Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματεὺς τόσον ἐκ τῶν Βασιλικῶν ὅσον καὶ ἐκ τῶν Νεαρῶν τῶν μεταγενεστέρων αὐτοκρατόρων θέλει συλλέξει ἅπαντας τοὺς πολιτικούς βυζαντινοὺς νόμους, κατατάττων αὐτοὺς εἰς τὴν ἀνήκουσαν τάξιν».

— Ἐγκύκλιος περὶ ἐθίμων, τῆς 15 Δεκ., πρὸς τοὺς Προέδρους τῶν δικαστηρίων Σπάρτης, ἐδ. ἐν Μάουρερ (μετ. Ε. Καραστάθη), Ὁ ἑλληνικὸς Λαός, Α', 429 ἐπ.

— Ψήφισμα 152 τῆς 15 Αὐγ. *Περὶ Διοργανισμοῦ Δικαστηρίων*. Ἀριθρ. 148: «Τὰ δικαστήρια διὰ μὲν τὸ πολιτικὸν ἀκολουθοῦν τοὺς νόμους τῶν αὐτοκρατόρων ἕως οὗ δ' ἐκδοθῇ ἡ παρασκευαζομένη συλλογὴ αὐτῶν, θέλουν συμβουλευέσθαι τοὺς περιεχομένους εἰς τὴν πρόχειρον Ἐξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου».

— Φιρμάνιον σ. Μαχμούτ Β', ὑπὲρ τῆς Χίου, ἐδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 176 ἐπ.

1831. 20 Μαΐου. Προκήρυξις τοῦ ἐν Χανίοις Κρήτης Συμβουλίου τοῦ ἀντιβασιλέως Αἰγύπτου, περὶ φόρων, ἐδ. ὑπὸ Ν. Β. Τωμαδάκη, ἐν ΕΕΚΣ 1, 137 ἐπ.

1832. *Πολιτικὸν σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος*, τῆς 15 Μαρτίου, τῆς Ε' Συνελεύσεως. Ἀριθρ. 291: «Ἔως ὅτου δημοσιευθῶσι κώδικες νόμων, κατὰ τὸ 118 ἀρθρον, οἱ βυζαντινοὶ νόμοι τῶν ρωμαίων καὶ χριστιανῶν αὐτοκρατόρων... καὶ οἱ παρὰ τῆς ἑλληνικῆς πολιτείας δημοσιευόμενοι ἔχουν ἰσχύν». Ἀριθρ. 288: «αἱ ἐξ ὅλων τῶν κοινωνικῶν σχέσεων πηγάζουσαι συμφωνίαι καὶ αἱ ἀπὸ συναλλαγμάτων ὑποθέσεις θέλουν δικάζεσθαι καὶ ἀποφασίζεσθαι κατὰ τὰς βάσεις ἐφ' ὧν στη-

ρίζονται, χωρὶς νὰ παραβιάζονται εἰς τὸ παραμικρὸν τὰ ἔγγραφα καὶ αἱ συνθῆκαι, αἱ γενόμεναι ἐπὶ καλῇ πίστει καὶ κατὰ τὰς ἐπικρατούσας τοπικὰς συνηθείας... ».

— Ἀνακοίνωσις Ὑψ. Πύλης πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους τῶν τριῶν Μ. Δυνάμεων (10 Δ/βρίου) περὶ τῶν χορηγηθέντων τῇ Σάμῳ προνομίων, ἔδ. ὑπὸ St éphanopoli, 181 ἐπ.

— Θέσπισμα περὶ περιορισμοῦ τῶν προικοδοσιῶν διαφόρων χωρίων τοῦ βλαετιοῦ Ζαγορίου τῆς Ἡπείρου, ἔδ. ὑπὸ Π. Βιζουκίδου, ἐν Ἡπ. Χρ. 2, 37 ἐπ.

1833. Γραπτὰ ἔθιμα Σπετσῶν, ἔδ. ἐν JGR 8, 559 - 563.

— Γραπτὰ ἔθιμα Ἀν. Σπάρτης, ἔδ. ὑπὸ Ἰακ. Βισβίτζη, ἐν π. Ἀθηνᾶ 53, 253 ἐπ.

— «Πρόχειρον νόμων, τὸ λεγόμενον Ἡ Ἐξάβιβλος, συλλεχθεῖσα ἀπὸ ὅλους τοὺς νόμους κατ' ἐκλογὴν καὶ ἐπιτομὴν καὶ συνταχθεῖσα οὕτω παρὰ ... Κωνσταντίνου τοῦ Ἀρμενοπούλου καὶ μεταφρασθεῖσα παρὰ Κ. Κλονάρη. Ἐν Ναυπλίῳ... ».

— Ἐγκύκλιος τῆς 22 Μαρτίου τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας, πρὸς τοὺς ἐπαρχιακοὺς Εἰρηνοδίκας καὶ Δημογέροντας τῆς Ἐπικρατείας. Περιέχει κατὰλογον ἐρωτημάτων («ζητημάτων») περὶ τοπικῶν ἐθίμων· ἀνεδημοσιεύθη ὑπὸ Δ. Πασάλη, ἐν ΑΟΚΕ 5, 151 ἐπ. καὶ ἐν ΑΙΑ 6, 217 ἐπ. καὶ ὑπὸ Ἰ. Βισβίτζη, ἐν ΕΑΙΕΔ 3 (1950) 160 ἐπ.

— 18 Ἰανουαρίου. Προκήρυξις τοῦ Σερασκέρη Κρήτης, περὶ φόρων, ἔδ. ὑπὸ Ν. Β. Τωμαδάκη, ἐν ΕΕΚΣ 1, 133 ἐπ.

1834. Προνόμια Σάμου. Βλ. Μετάφρασιν ἱψηλοῦ αὐτοκρ. Φιρμανίου, ἥτοι τῆς ὀργανικῆς Διατάξεως τῆς ἐκδοθείσης τὸ 1834 καὶ περιεχοῦσης τὰ χορηγηθέντα τοῖς Σαμίοις Προνόμια (1839). Πρβλ. Ἀρχεῖον Σάμου 4 (1955) 105 ἐπ.

1835. Ἐκδοσις τῆς Ἐξάβιβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου, ἐν Ἀθήναις (μόνον κείμενον)· πρβλ. Ἰακ. Βισβίτζη, ἐν ΤΑ, 163 - 172.

— Φιρμάνιον σ. Μαχμούτ Β' περὶ τῶν προνομίων τῶν ἐπανελθουσῶν ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγὸν νήσων Καλύμνου, Ἰκαρίας, Πάτμου καὶ Λέρον, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 107 ἐπ. καὶ ἐν γαλλικῇ μεταφράσει ὑπὸ St éphanopoli, 34 ἐπ.

— Φιρμάνιον σ. Μαχμούτ Β' ὑπὲρ τῆς Χίου, ἔδ. ὑπὸ St éphanopoli, 176 ἐπ.

— Φιρμάνιον τοῦ ἰδίου, ὑπὲρ ἐπισκ. Προκοννήσου Βησσαρίωνος, ἔδ. ὑπὸ Τ. Γριτσοπούλου, ἐν ΑΘΛΓΘ 20 (1955) 125 - 131.

1836. Διάταξις πΚ Γρηγορίου Γ', περὶ προικοδοσιῶν, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διат. Α' 328.

- Διάταξις τοῦ αὐτοῦ, περὶ ἐγκύρου γάμου, ἔδ. αὐτόθι, Β' 203.
- Ἐγκύκλιος τοῦ αὐτοῦ, περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν ἐκ πορνείας γάμων, ἔδ. ὑπὸ Θεοτοκᾶ, 196.
- Φιρμάνιον περιέχον τὰ πρῶτα καὶ δευτέρα προνόμια τῆς Σάμου, ἔδ. ἐν Ἀρχεῖον Σάμου 4 (1955) 109 ἐπ.
1837. Διάταξις τοῦ αὐτοῦ, κατὰ τῶν Ἀδελφάτων, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Β' 207.
1838. Διάταξις τοῦ αὐτοῦ, περὶ διαζυγίου, ἔδ. αὐτόθι, Β' 336.
- 17 Ὀκτ. Ἀπάντησις τῆς Ἐκκλ. Ἐπιτροπῆς πρὸς πΚ ἐπὶ τῆς Ἀναφορᾶς τῆς Ἰονικῆς Διοικήσεως πρὸς πΚ, περὶ βαθμολογίας τῶν συνοικεσίων, ἔδ. ἐν Πρακτικά τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, Κ/πολις 1839, σ. 59-130. Ἐν συνεχείᾳ: Ἐπιστολὴ πατριαρχείου καὶ Συνόδου πρὸς τοὺς Ἑπτανησίους. Τόμος περὶ συνοικεσίων. Ἐπιστολὴ πρὸς Ἀρχιερεῖς Ἑπτανήσου, καὶ Ἐπιστολὴ πρὸς Βουλὴν.
1839. «Τόμος περὶ συνοικεσίων», ἐπὶ πΚ Γρηγορίου Γ', ἔδ. ἐν Συντ. 5, 164 ἐπ., ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 370 ἐπ. καὶ ὑπὸ Θεοτοκᾶ, 197.
- Βεράτιον (Χάτι Σερίφ) σ. Μαχμοῦτ Β' πρὸς τὸν μ. Ἡρακλείας Διονύσιον μνημονεύεται ὑπὸ Σ. Θ. Θεοφανείδου, ἐν ΑΘΛΓΘ 14, 353 ἐπ., περὶ τῶν προνομίων τοῦ Γένους. Πρβλ. Heideborn, Manuel de droit public et administratif de l'Empire Ottoman, 1 (1908) 94, 297.
- Χάτι-σερίφ τῆς 3 Νοεμβρίου, ἔδ. ἐν Ὁθωμ. Κώδ. 1, 13-17 καὶ ὑπὸ Testa, 5, 140 ἐπ.
1840. Ἐγγραφον πΚ Ἀνθίμου Δ' πρὸς π. Ἀντιοχείας, περὶ παρακαλύψεως ἐκθέσμων γάμων, ἔδ. ὑπὸ Κ. Δελικάκη, Ἐπίσ. πατρ. ἔγγραφα 1, 260.
1841. Γράμμα πΚ Ἀνθίμου Δ', κατὰ προικοδοσιῶν, πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους τῆς μ. Νικομηδείας, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, ἐν π. Φιλολ. Ἠχὼ Κ/πόλεως περ. Β' ἀριθ. 3 (1896) 17 ἐπ.
- Codice civile degli Stati Uniti delle Isole Ionie. Corfù... εἰς 8ον. Ἐδ. ἐν ἑλλ. μεταφράσει τὸ 1851. Ἐπίσης ἐμπορικὸς καὶ ποινικὸς Ὁργανισμὸς Δικαστηρίων, Πολιτικὴ καὶ Ποινικὴ Δικονομία. Πρβλ. Π. Ζέπου, Ἡ σημασία τοῦ Ἰονίου πολιτικοῦ Κώδικος, ὡς τοπικοῦ ἑλλ. Δικαίου, ἐν ΑΙΑ 5, 556 ἐπ.
- 1843; Μ. Γεδεών, Αἱ φάσεις τοῦ παρ' ἡμῖν ἐκκλ. ζητήματος (Κ/πολις 1910) 60: «προϋθμως [ἡ τουρκικὴ Κυβέρνησις] ἐδέχθη... νὰ προκαλέσῃ ζήτημα περὶ διαθηκῶν τῶν Χριστιανῶν».
1844. Διάταξις πΚ Γερμανοῦ Δ', περὶ προικοδοσιῶν, ἔδ. ὑπὸ Γεδεών, Καν. Διατ. Α' 335.

1846. Ὑψηλὴ διαταγὴ περὶ μὴ ἐπεμβάσεως εἰς τὰς γαμικὰς ὑποθέσεις ἐν Γενί - [Παζάρ;], μνημονεύεται ὑπὸ Γ ε δ ε ώ ν, Γράμματα, σ. στ'.
- Διαταγὴ πρὸς τὸν καδῆν Ἀμασείας, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, μνημονεύεται ὑπὸ τ ο ὕ ἰ δ ί ο υ, αὐτόθι, σ. στ'.
1848. Ἐγγραφὸν πΚ Ἀνθίμου Δ' πρὸς π. Ἀντιοχείας, περὶ γάμων μεταξὺ ἑτεροδόξων, ἐδ. ὑπὸ Κ. Δ ε λ ι κ ά ν η, ἔνθ' ἀνωτ. 1, 305.
1849. Ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ πΚ Ἀνθίμου Δ', περὶ ὄρκου, ἐδ. ἐν Συντ. 5, 617 ἐπ. καὶ ὑπὸ Θ ε ο τ ο κ ᾱ, 107 ἐπ.
1850. Συνδικὸς τόμος (29 Ἰουνίου), δι' οὗ ἀνεκηρύχθη τὸ αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐδ. ἐν Συντ. 5, 177 ἐπ.
- Φιρμάνιον ὑπὲρ τῆς Σάμου, ἐρμηνευτικὸν τοῦ φιρμανίου τοῦ 1832, ἐδ. ἐν Ἀρχεῖον Σάμου 4, 113 ἐπ.
1852. Νόμος Καταστατικὸς τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐδ. ἐν Συντ. 5, 602 ἐπ.
- Νόμος περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων καὶ περὶ τοῦ ὑπὸ τοὺς ἐπισκόπους τελούντος Κλήρου, ἐδ. αὐτόθι, 5, 591 ἐπ.
- Φιρμάνιον ὑπὲρ τῆς Σάμου, ἐρμηνευτικὸν τοῦ φιρμανίου τοῦ 1832, ἐδ. ἐν Ἀρχεῖον Σάμου 4, 119 ἐπ.
- Φιρμάνιον σ. Μετζήτ, περὶ τηρήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαίων τῶν ρωμαίων, ἐδ. ὑπὸ Γ ε δ ε ώ ν, Γράμματα 114 ἐπ.
1853. Φιρμάνιον ὑπὲρ πΚ Γερμανοῦ Δ', ἐδ. ὑπὸ Γ ε δ ε ώ ν, Γράμματα 164 (ἔνθα, ἐκ παραδρομῆς, ἐτέθη χρονία: 1852' πρβλ. τ ο ὕ ἰ δ ί ο υ, Αἰ φάσεις, σ. 61, σημ. 73).
1855. Βεράτιον ὑπὲρ μ. Βελεγράδων Ἀνθίμου Ἀλεξούδη, ἐδ. ὑπ' αὐτοῦ, Σύντομος ἱστ. περιγραφὴ τῆς Ἱ. Μητρ. Βελεγράδων (Κέρκυρα 1868) 133.
- Βεράτιον πΚ Κυρίλλου Ζ', ἐδ. ἐν γαλλ. μεταφράσει, ὑπὸ Testa, 5, 162.
- Ὑπόμνημα 13 Μαΐου Ἀαλῆ - πασᾶ πρὸς λόρδον Clarendon: « τὰ πατριαρχεῖα... συγκεντρώνουν τοιοῦτο σύμπλεγμα πολιτικῶν καὶ θρησκευτικῶν δικαιωμάτων, οὕτως ὥστε δύναται τις εἰπεῖν, ὅτι, ἐκτὸς τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ἣν μόνη ἡ τουρκικὴ Κυβέρνησις ἀσκεῖ, οἱ Χριστιανοὶ διοικοῦνται, δικάζονται καὶ διευθύνονται μᾶλλον ὑπὸ χριστιανικῆς ἢ τουρκικῆς ἐξουσίας.» Ἐδ. ὑπὸ Testa 5, 156' πρβλ. Stéphanopoli, 23.
1856. Χάτι Χουμαγιούν, τῆς 18 Φεβρουαρίου. Ἐδ. ἐν ἑλλ. μεταφράσει ἐν Ὅθωμ. Κώδ. 1, 21 - 39.
- Συνθήκη Παρισίων, ἥς τὸ ἄρθρ. 9 ἐπικυροῖ τὸ εὐθὺς ἀνωτέρω Χάτι - Χουμαγιούν.
1859. 26 Μαΐου. Προκήρυξις τοῦ Διοικητοῦ Κρήτης Μουσίου Χουσνὴ πασᾶ,

- περὶ ποινικῶν διατάξεων, ἔδ. ὑπὸ Ν. Β. Τωμαδάκη, ἐν ΕΕΚΣ 1, 136 ἑπ.
1860. Βεράτιον πΚ. Ἰωακείμ Β', ἔδ. ἐν Ὁθωμ. Κώδ. 3, 2739 ἑπ.
1861. Καταστατικὸν Δημογεροντίας Διδυμοτείχου, τῆς 22 Ἰαν., ἔδ. ὑπὸ Γρ. Π. Εὐθυμίου, ἐν ΑΘΛΓΘ 18 (1953) 212 ἑπ.
- Ἐγκύκλιος Μ. Βεζύρου, σχετικὴ πρὸς τὴν κληρον. διαδοχὴν τῶν Χριστιανῶν, ἔδ. ὑπὸ Young, Corps de droit ottoman (Oxford 1905) 1, 283. Πρβλ. Μ. Caravocyro, Droit successoral en Turquie (Κ/πολις 1898) 152, σημ.
- Φιρμάνιον ὑπὲρ Σάμου, ἐρμηνευτικὸν τοῦ φιρμανίου τοῦ 1832, μνημονεύεται ὑπὸ Stéphanopolis, 64.
1862. Γενικοὶ Κανονισμοὶ τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου, ἔδ. ἐν Ὁθωμ. Κώδ. 3, 2773 ἑπ. καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ φυλλαδίῳ.
1864. Πρακτικὸν περὶ ἐθίμων Καρπάθου, ἔδ. ὑπὸ Μ. Μιχαηλίδου-Νουάρου, ἔνθ' ἀν. 14 ἑπ. Ἀνεδ. ἐν JGR 8, 564 ἑπ.
1865. Βεράτιον ἀρχιεπ. Κύπρου Σωφρονίου, ἔδ. ὑπὸ Φιλ. Γεωργίου, Εἰδήσεις ἱστορικαὶ περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου (1875) 136 ἑπ.
1866. Νόμος ΡΝ' περὶ ἀφομοιώσεως νομοθεσίας Ἑπτανήσου.
1867. «Τὰ πρὸ δεκαετίας προνόμια τῆς νήσου Χίου» ἔδ. ὑπὸ Π. Κοντογιάννη, ἐν π. Χιακὰ Χρονικὰ 3, 76 ἑπ.
- Κανονισμὸς τῶν ἀρραβῶνων ἐν Σιατίστῃ, ἔδ. ὑπὸ Α. Σιγάλα, ἐν π. Μακεδονικὰ 1, 274.
- Considérations sur l'exécution du firman impérial du 18 février 1856, ἔδ. ὑπὸ Testa, 7, 438 ἑπ. καὶ ἑλλ. ἐν Ὁθωμ. Κώδ. 1, 40 ἑπ.
1868. Ὁργανικὸς Νόμος Κρήτης. Ἐδ. ἐν Χανίοις, ἄχ. [1879], ὑπὸ τὸν τίτλον: Κρητικὸς Κώδικος τεῦχος Α' περιέχον... Πρβλ. Ν. Β. Τωμαδάκη, ἐν ΕΕΚΣ 2, 223.
1871. Συνθήκη Λονδίνου.
1873. Κανονισμὸς Δημογεροντίας Διδυμοτείχου (17 Ὀκτ.), ἔδ. ὑπὸ Γρ. Π. Εὐθυμίου, ἐν ΑΘΛΓΘ 20 (1955) 44-45.
1875. Χάτι τῆς 30 Νοεμβρίου. Πρβλ. Mémoire confidentiel sur le Hatti impérial (Ἀθ. 1876), ἀνατ. ἐκ τοῦ Messenger d'Athènes. Πρβλ. Ἐκ. Ἀλ. 4, 126.
1876. Γραπτὴ διατύπωσις ἐθιμικοῦ δικαίου Ἀστυपालαίας, ἔδ. ὑπὸ Μ. Μιχαηλίδου-Νουάρου, ἐν π. Λαογραφία 13 (1950) 126 ἑπ.
1878. Συνθήκη Βερολίνου.
- Σύμβασις τῆς Χαλέπας (Κρήτης), δι' ἧς ἐπεξετάθη καὶ διετάχθη ἡ πλήρης ἐφαρμογὴ τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου (βλ. ἔτος 1868). Ἐδ. ἐν τῷ ἐν ἔτει 1868 μνημονευομένῳ βιβλίῳ.
- Ἀναφορὰ τοῦ Στυλ. Χουρμουζίου, πρὸς τὸν βαλῆν Σάββα πασᾶν Κύ-

- πρου, περὶ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ διαθηκῶν διατάξεων ἐν τῇ νήσῳ, ἐδ. ὑπὸ Κ. Χρυσάνθη, ἐν π. Κυπριακαὶ Σπουδαί 18 (1954), σ. ʹγʹ- ραʹ.
- Ἐγκύκλιος Ὑπ. Ἐξωτ. Τουρκίας, περὶ τοῦ κύρους διαθηκῶν τῶν Χριστιανῶν· πρβλ. Μ. Сагaнocyгo, ἐνθ' ἄνωτ. (ἔτος 1861) 157.
1881. Ἐγκύκλιος πΚ Ἰωακεῖμ, περὶ δικαστηρίων, ἐδ. ἐν Ἐκ. Ἀλ. 1, 235.
1882. Συνοδικὴ διάταξις πΚ Ἰωακεῖμ Γ', ἐπιτρέπουσα διαζύγιον μετὰ τριετῇ ἀποδημίαν ἀνδρός, μὴ φροντίζοντος προσηκόντως περὶ τῆς γυναικός, ἐδ. ὑπὸ Θεοτοκᾶ, 293.
1883. Ἐπὶ τῆς διενέξεως μεταξὺ Ὑψ. Πύλης καὶ Πατριαρχείων ἐπὶ τῶν προνομίων, βλ. σχετικὴν ἀνταλλαγὴν ἐγγράφων, ἐν Ἐκ. Ἀλ. 3, 564 - 570, 4, 125 - 135, 174 - 178 καὶ 470· ἐπρόκειτο περὶ τῆς δωσιδικίας τῶν κληρικῶν ἐπὶ ποιν. ὑποθέσεων, περὶ τῆς δωσιδικίας ἐπὶ δικῶν διατροφῆς, ὥς καὶ περὶ διαθηκῶν· τὰ ζητήματα ἐλύθησαν ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων τοῦ Πατριαρχείου.
1890. Περὶ τῆς ἀμφισβήτησεως τῶν προνομίων ἐκ μέρους τῆς Ὑψ. Πύλης, πρβλ. Μ. Καρaboкyρoν, ἐν Ἐκ. Ἀλ. 33 (1913) 20.
1891. Βεζυρική ἐγκύκλιος περὶ προνομίων, ἐδ. ὑπὸ Θεοτοκᾶ, 34 - 36, ὥς καὶ σχετικὴ ταυτόχρονος πατριαρχικῆς ἐγκύκλιος, αὐτόθι, 37 - 38.
1893. Δύο ἐγκύκλιοι πΚ περὶ προικός, ἐδ. ὑπὸ Θεοτοκᾶ, 503 ἐπ.
1894. Ἐγκύκλιος πΚ περὶ διαζυγίου, ἐδ. ὑπὸ Θεοτοκᾶ, 294.
1897. Σαμιακὸς Κῶδιξ, τεθεὶς ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τοῦ 1899, καταργηθεὶς δὲ διὰ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.
1898. Περὶ κανονισμοῦ τῶν ἐν Σάμῳ Ἱ. Μονῶν· νόμος 802 τῆς 1/1/1898.
1900. Καταστατικὸς Νόμος τῆς ἐν Κρήτῃ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (Χανιά 1900).
1901. Βεράτιον πΚ Ἰωακεῖμ Γ', ἐδ. ὑπὸ Γεδεών, Γράμματα 65 - 75.
1903. Ἀστικὸς Κῶδιξ Κρήτης (ὑπ' ἀριθ. 573), ἐξ ἄρθρων 1357.
1909. Ἐκθεσις δημογεροντίας Σύμης πρὸς τὴν τουρκικὴν ἐπιτροπὴν ἐξετάσεως τῶν προνομίων τῆς νήσου, ἐδ. ἀποσπασματικῶς γαλλιστὶ ὑπὸ Stéphanopoli, 37 - 39.
- Σύνταγμα Τουρκίας.
- Ὑπόμνημα πληρεξουσίων τῆς Δωδεκανήσου πρὸς τὴν Ὑψ. Πύλην, περὶ διατηρήσεως τῶν προνομίων, ἐδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 98 - 106.
1912. Ὑπόμνημα τῆς 1/14 Ἰουνίου τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Δωδεκανησίων, ἐδ. ὑπὸ Stéphanopoli, 87 - 98.
1923. Συνθήκη Λωζάννης. Δι' αὐτῆς κατηργήθησαν τὰ προνόμια.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΓΚΙΝΗΣ